

En kyrkordning blir till och tas emot - personliga reflektioner i ett skeende

Vid kyrkomötet 1999 fastställdes den Kyrkordning som alltsedan millenniumskiftet styr Svenska kyrkan. Efter ett omfattande utredningsarbete och ett tidigare principbeslut om en ny reglering mellan kyrka och stat var kyrkomötet samlat under nästan tre veckor för att debattera och fatta beslut om den nya kyrkordningen.

Så gott som varje kväll gjorde jag en spontan, högst personlig sammanfattning av dagens händelser, som skickades med e-post till en allt växande grupp av vänner som kunde följa kyrkomötets behandling dag för dag.

Jag fortsatte med detta under kyrkomötena år 2000 och 2001, där mottagande av den nya kyrkordningen stod i centrum.

Det har nu gått tio år och här presenteras det omfattande dagsboksmaterialet som ger en inblick i kyrkomötets arbete ur en enskild ledamots synvinkel.

Skrivfel och sakfel som datum o.dyl. har rättats och vissa kommentarer av personlig karaktär, hälsningar o.dyl. har uteslutits och texten kortats eller komprimerats. I några få fall har sakupplysningar inarbetats i texten för att öka läsförståelsen. Det oredigerade materialet är ännu bevarat hos mig.

Hyssna den 23 november 2010

Yngve Kalin

Kyrkomötet 1999 i Sigtuna

1999-05-27

Det är mitt på dan och jag har återvänt till mitt rum efter att ha bevistat öppningen av kyrkomötet. Marita Ulvskog höll det anförande man kunde vänta sig om historiens vingslag. Hammar sa också många bra saker och flera av de gammalkyrkliga blev lite förvånade att de satt och applåderade honom.

I går hade vi gruppmöte hela dan. Vi försökte hitta gemensamma nämnare där vi som grupp skulle kunna påverka och tänker nog gemensamt ta en fight om valsystemet. Annars handlade det om diakonatet, men även vi minoriteten inom minoriteten fick en ärlig chans att uttala oss om det ena och det andra. Vad gäller diakonatet är det en märklig situation att biskoparna lär ha deklarerat inofficiellt att de tänker sluta viga diakoner om inte kyrkomötet bifaller deras tankar om vad en diakon är... (Det har ju vigselvägrat förr!)

Annars är det gripande hur man försökt täta alla hål för att i längden göra det omöjligt för "gammaltroende" att ha något som helst spelrum eller inflytande. Man måste till varje pris få in någon slags behörighetsprövning, utnämningrätt eller dylikt för biskopar och präster för att se till att folket inte väljer fel....

1999-05-28

Rummet är fullt av folk, och det vart afton den andra dagen. Dag Sandahl föreläser om prästbarn, som inte kan tiga och blir chefsideologer i kyrkomötet. Övriga deltagare i "seminariet" är prosten Reinholdsson, kyrkoherde Sidenvall, teol.kand. Grunnan, revisor Svensson och tandläkare Ekelund. Ingen är prästbarn.

Det flesta av oss ser den närmaste framtiden som en lång uppförsbacke utom Dag som flyger i luften i morgon d.v.s. till USA. Där skall han tala om hur det är här.

Tusentals papper har delats ut i dag. Den allmänna känslan är om det egentligen inte går att påverka någonting. Vi känner lite till mans att vi är utsatta för ett välregisserat skådespel där varje öppning täpps till med debattregler och formalia. Men vi tänker ta en fight om inledningstexter, biskopsutnämningar och valen.

Prästanställningsfrågan kommer att bli en stor fråga, liksom diakonatet, jag skrev om tidigare. Det intressanta är att få har upptäckt att priset församlingarna får betala för att få prästen i sitt våld är en närmare knytning till stiftet och biskopen genom den obligatoriska församlingsinstruktionen, där möjligheterna att strömlinjeforma församlingarna öppnas.

1999-05-29

Den vanliga visan håller på att upprepa sig. Den första och andra dagen brukar vårt folk i utskotten komma och rapportera om oväntade framgångar. Man tycker att övriga både har lyssnat och bejakat riktigheten och vettigheten i våra synpunkter om vad kyrkan är och vad våra motioner syftar till. Så kommer tredje dagen. Det har då varit gruppmöten i partierna och man fått veta vad man skall tycka och vad som är oacceptabelt. Omskrivningar sker, preliminära yttranden och betänkande får en ny innebörd. Det lilla vi uppnått sopas bort. Dysterheten sprider sig ... Visst kan vi påverka skrivningar om utjämningsystem, antalet revisorsersättare på den nationella nivån o.s.v. men där går gränsen och frågan är om ens detta kommer att klara den fortsatta manglingen.

Spelet går vidare, och nästa vecka kommer nog kallduschen för många andra. Då kommer många ambitiösa ledamöter att finna att även det kyrkopolitiskt korrekta de föreslår kommer att försvinna i slutprodukten. Det mesta var redan bestämt - bara vissa av de grävsta ologiskheterna kommer att rättas till och kyrkan i Sveriges land kommer att ta steget in i det nya årtusendet med en kyrkoordning som fastställer hur psalmer skall sättas men som är oklar över vad som är hennes bekännelse.

Lite exempel på vad vi får oss till livs. Jag citerar ur Läronämndens yttrande om kyrkoordningen:

"Inledningstexternas variation i uttryckssätt gör dem öppna för förståelse på flera plan, vilket hindrar en tolkning som skulle innebära att deras tolkningar är absoluta. Gudshemligheten kan inte skildras endast i ett perspektiv och de många uttrycksmedlen som behövs för att ana Guds nåd kan här skönjas"

En domkapitelsförsäkran d.v.s. måste införas för alla ledamöter "eftersom det innebär en särskild problematik om personer i domkapitlet inte kan bejaka Svenska kyrkans ordning med både

kvinnor och män i ämbetet" För övrigt skall det inte heta ämbete länge utan vigningstjänst, jfr ordvalet och motsvarande ord: räddningstjänst och bärgningstjänst.

Men jag måste också citera vår absoluta favoritformulering i biskoparnas sexsidiga yttrande:

"Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ som tid efter annan fattar beslut om förändringar i kyrkoordningen. Kyrkomötet ger i kyrkoordningens form uttryck för sin tolkning av Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära." Notera "sin" tolkning!

De stora partierna med stora ambitioner för hela Sveriges folk d.v.s. moderaterna och sossarna föreslår direkta val även till stiftet och kyrkomötet och ett hopplöst invecklat valsysteem, där man skall rösta genom att fylla i en kod och en siffra på fyra olika valsedlar t.ex. SACO 6. Med ett sådant system tippar jag på ett valdeltagande kring 2,9 procent!

Den nya bibelöversättningen kommer att få användas direkt - men någon ny evangeliebok får vi inte förrän 2001 eller året efter då den nya handboken kommer att drabba oss. Det är nu dags att läsa in oss på vad som hände i historien vid tidigare bokstrider.

Vi har fått utdelat en bönbok med böner som skall in i den nya "En liten bönbok". Den är helt rensad på ordet Fader och Herre, utom på ett ställe då Gud faktiskt kallas Herre. Det är säkert ett tryckfel som kommer att rensas ut!

Vid en diskussion om bekännelseskriterierna i ett av utskotten fick vår ledamot två viktiga frågor: Är det en tjock bok? Finns den att köpa? Detta utskott har frågan om Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära att behandla.

Det finns fortfarande möjlighet att biskoparna kan utses genom direkta val, men först måste man hitta ett sätt att behörighetspröva dem. Tänk om folk röstar fel!

Nu är det bara 14 dagar kvar!

1999-05-30

I dag har Anders Reinholdsson och jag promenerat två timmar på Uppsalas gamla kyrkogård. Det påminde oss om fornstora dar och vi stannade upp vid stora mäns och kvinnors gravar: Hammarsköld, Brilioth, Elias Fries, biskopinnan Franzén utan man m.fl. Det var skönt. Överallt läste vi tröstefulla bibelord...

Vi har med andra ord varit lediga och firade vår gudstjänst på S:t Ansgars. Där råkade vara missionärssändning av Tord och Gunnel Fornberg, som skall till STI i Jerusalem. Biskopen Harlin talade uppbyggligt om den Heliga Treenigheten.

Andra har jobbat. Eva Forssell Aronsson har t.ex. kämpat i gudstjänstutskottet med remissen till 2:a kyrkolagsutskottet. Hon har uppnått att kyrkvårdar måste vara döpta. Prästanställningsfrågan är körd som det ser ut nu. Lokalanställningen ligger framför oss. Anmärkningsvärt är dock att den viktiga frågan om att gudstjänst skall firas i församlingen i princip varje sön- och helgdag hittills verkat stå emot centerns attacker. Församlingarna skall också få lämna anslag till arbete internationellt.

Min, Anders och Jan-Anders motion om inledningstexterna har rört om en del och skall bli intressant att följa den i plenum. Jag utgår ifrån att utskottet som fått den kommer att yrka avslag, trots att de flesta man talar med inser hur förvirrade texterna är. Den andra motionen jag skrev reflexmässigt om nämnderna på den nationella nivån har däremot seglat rätt igenom utskottet med bifall och allt. Vilka oerhört värdefulla segrar man vinner!

Nu återstår ett antal utskotts dagar, men i morgon måste alla underremisser till 2:a Kyrkolagsutskottet om Kyrkoordningen vara justerade. Detta utskott ska sen skriva betänkandet resten av veckan med underlag av alla andra utskotts remisser och deras behandling av de över 200 motionerna. Mitt utskott, ekonomiutskottet, har en hel del övriga ärenden att behandla medan andra får det lindrigare. Den sista veckan blir sen den stora bataljen.

Vilodagen går mot sitt slut!

1999-05-31

Det höll på att gå riktigt illa. Eva upptäckte att ämbetet skulle få finnas kvar. Det var den självklaraste sak i världen. Det bygger på en gedigen grund nämligen - så har det alltid varit. Församlingsutskottet stod helt enigt: Kyrkvärdsämbetet!

Det var då Eva släppte sin bomb med att stillsamt påpekade att i rimlighetens namn skulle heta: Kyrkvärdsvigningstjänsten. Då sa en centerpartist. Men dom vigs ju inte. Då sa Eva: Just det! Nå ordning måste det vara...

Ja, det är symptomatiskt hur man försöker lösa tvistefrågor med nya ord. Det finns ett massivt motstånd mot att erkänna diakonernas ämbete. Lösningen blir att hitta på ett nytt ord: Vigningstjänsten, som diakonen delar med prästen och biskopen. Med det hoppas man fånga in de tveksamma men i stället väcker man till livs ett förakt mot allt vad ämbete heter. (Det senaste förslaget är nu: Vigningsuppdraget)

Nu är utskottens underremisser klara och justerade. Vi har kämpat där vi kunde och har faktiskt lyckas få igenom en hel del. Det är klart att vår roll blir oftast att peka på orimligheter och ologiskheter. Joakim och jag i ekonomiutskottet har t. ex fått igenom det mesta vi ville. Men det är klart. Vad "hjälper det en kyrka om hon vinner en kyrkofond men förlorar sin själ." Man kan vara imponerad av utskottsekreterarna, som oftast är verkligt proffsiga. De kan få en trivialitet att i protokollet se ut som den djupaste av tankar och resultatet av djupsinnig genomtänkt analys.

I kväll har stiftsgrupperna samlats och ätit middag på respektive stifts bekostnad. Vi var på Sigtuna stadshotell. Det är en märklig situation. Då ska vi alla vara glada och dunka varann i ryggen och glömma allt annat.

Biskopen är toastmaster. När en ledamot (c) började berätta omständiga historier om livet på gränsen mellan Småland och Halland kunde jag inte längre tåla utan berättade historier om Anton i Yaberg m.fl. d.v.s. den gamle hedersmannen som vid ett besök av en kolportör som ville starta en friförsamling med motiveringen att kyrkan skall ledas av enkelt folk som apostlarna som bara var snickare och fiskare gav det dräpande svaret: "Det kan nog vara sant - men det blev den ingen riktigt fart förrän Paulus kom!"

Dagarna är långa. Nu ska det bli intressant att läsa utskottens betänkanden som lär tryckas i natt. Mer utskottsarbete väntar sen i resten av veckan för övriga ärenden.

Hela mitt rum har varit fullt av folk i kväll. Livliga diskussioner har ägt rum. Vad vore livet utan vänner!

1999-06-01

Det var nu så att Lutherska världsförbundet behövde en massa pengar. Minst 12 miljoner borde Sverige bidra med till en Endowment Fund (utjämningsfond). Det var vad en kommitté i Genève hade räknat ut. Med i kommittén var Carl-Gustaf von Ehrenheim, kyrkomötets ordförande och vice ordförande i kyrkofonden med möjlighet att bli ordförande i denna prestigefyllda fond med pengar från Tyskland, Amerika och alla de nordiska länderna. I mars kom ett brev från Genève till K-G Hammar, han informerade Centralstyrelsens AU, som hade en diskussion. Ärendet anmäldes också till Centralstyrelsen. I september ansöker Hammar på egen hand i Centralstyrelsens namn om 12 miljoner från Kyrkofonden med Ehrenheim o Co, som snabbt tillstyrker och gör en framställan till regeringen, som redan i december beviljar pengarna. Den 7 januari 1999 anmäls regeringens beslut till Centralstyrelsens AU som beviljar anslaget till Genève ...

Samtidigt har kyrkofonden (som fortfarande har statlig majoritet) prutat 6 miljoner på kyrkomötets begäran om medel till kyrkokansliet. Alla kyrkans representanter utom Eherenheim reserverar sig.

Nu är von Ehrenheim ordförande i fonden som inrättats i Genève. Så går det till! Det kyrkomöte som är enligt sin egen självbild har nästan all makt om inte i himmeln men här på fosterjorden, sitter på första parkett och gapar när saker som detta rullas upp.

Jag har i dag som en jakthund jagat fakta i historien efter att i förra veckan fått nys om historien och begärt fram alla handlingar. Jag är helt plötsligt populär och jag ställde några försynta frågor om denna fond, när von Ehrenheim besökte vårt utskott. Nu har också Kyrkans Tidning fått nys om historien så jag kommer kanske på bild i tidningen. Hade jag varit journalist hade jag satt rubriken:

Hammar och von Ehrenheim
fixade pengar bakom ryggen
på Centralstyrelsen och kyrkomötet!

Annars har jag suttit i utskott och möten i sammanlagt 9 timmar. 2 Kyrkolagsutskottet har börjat arbeta med kyrkoordningen. Vi vet ännu inte om allt arbete vi lagt ner i andra utskott överhuvudtaget kommer att ha någon betydelse.

Motionen om inledningstexterna avslogs innan representanterna från vår grupp ännu hade hunnit få upp sina papper. Utskottet består av många av de verkliga kyrkomötesrävarna ...
12 miljoner hälsningar!

1999-06-02

Nu har andra kyrkolagsutskottet systematiskt börjat arbeta och granska alla de andra utskottens underremisser om Kyrkoordningen. De befinner sig bara i början och redan är valfrågan det stora tvisteämnet. Majoriteten (i dagsläget) bestående av s och m, men också fp och kd vill ha direkta

val till alla nivåer. Ett val som kommer att kosta enorma summor pengar (50-80 miljoner minst). Röstkort och valsedlar måste skickas ut till alla kyrkotillhöriga med förklaringar. Vilket skådespel när dessa röstkort och allt annat kommer att dyka upp i folks brevlådor - med uppmaning till folk att rösta på människor till storheter de inte känner. Hur många svenskar har hört talas om det viktiga organet stiftsfullmäktige?

Men kanske vi måste gå igenom detta spektakel en gång på hösten 2001 för att sanningen ska gå upp för de politiska partierna och verkligheten när människor i gemen kommer att bojkotta valen av rent ointresse. Ett valdeltagande kring 3-5 % kanske skulle få dem att få upp ögonen och ge upp! Med stor säkerhet kommer kyrkomötet att även i fortsättningen ha 251 medlemmar. Det slår mig nu att vid 5 % valdeltagande kommer ett mandat att "kosta" ca 500 röster om jag räknat rätt vid denna sena timma. Vilken chans att med rikslistor från t.ex. Synoden, Kyrkliga Förbundet, aKF, Credo, t.ex. att få in eget folk. Sen återstår att få utskottsplatser o dyl. här uppe. För det kommer att krävas samarbete! Värre blir det om andra "intressegrupper" som t.ex. Kvinnor i Svenska kyrkan, EKHO, går till väga på samma sätt!!

Jag har suttit i utskott hela dan i dag också. Ekonomiutskottet jobbar med Rambudgeten på 1,8 miljarder för den nationella nivån. Ja, ni läste rätt - men det handlar också om utjämningsystemet som blåser upp alla siffror. Vi hade också hearing med Levi Bergström, 1 vice ordförande i Centralstyrelsen. Han beklagade att han egentligen inte kunde förklara de 12 miljonerna till Genève. Undra på det, ärendet har ju egentligen aldrig behandlats på riktigt där. Det var ju Hammar som sökte om det på egen hand utan beslut!

När vi slet med strukturbidrag och pensionsföreningar hade Gunnar Weman föreläsning för "de lediga" i plenisalen om arbetet med ny bön- hand- mäss- och evangeliebok. Den kommer att drabba oss 1 januari 2002.

Lite axplock:

1. Eftersom den nya Bibeln inte tagit hänsyn till behovet av inklusivt språk (av anledningen att man översatt bibeln som det står!) kommer den nya evangelieboken att anpassas och ord ändras med hjälp av 1917-års översättning! Varför inte återinföra den? Då skulle de gammalkyrkliga få en framgång i denna motgångarnas tid!
2. Söndagarnas rubriker kommer att ändras.
3. De gamla kollektbönerna kommer att nyöversättas från latin och den andra serien nyformuleras. Läs: Inklusivt språk!
4. "Herren syftar både på Jesus och på Gud. Detta motverkar inklusivt språk och tar bort Jesus Kristus där det är viktigt"
5. Den gamla formuleringen av Fader Vår ska inte vara med - men får nog användas!
6. En liten bönbok revideras i sin helhet! Läs: Inklusivt språk!
7. I fortsättningen heter det inte syndabekännelse. Kom ihåg det! Nu heter det "bön om förlåtelse". Varför vi ska be om förlåtelse inte framgår!

Ja, Herre förbarma dig, förlåt Gud förbarma dig över oss!

1999-06-03

Nu vet vi det. Det är inte en kyrkoordning i eminent mening som ser dagens ljus i nästa vecka. Det är en pärm med lösblad som efterhand skall revideras. Min, i och för sig oväsentliga motion

om nämnderna på den nationella nivån, som enhälligt antagits av två utskott, röstades ned i 2:a kyrkolagsutskottet med motiveringen, att eftersom kyrkoordningen är så lätt att ändra, ja alla vet att det kommer att ske, är den onödig. Jag hade nämligen föreslagit en öppnare skrivning för att inte kyrkoordningen skulle behöva ändras vid en organisationsförändring.

Den vrede jag befarade, när övriga utskotts synpunkter mals ner av Kyrkolagsutskottet, börjar sakta märkas. Man använder hela arsenalen av avslagsargument, beroende på vad som behövs!

1. Det kan ändras senare resp. Det måste ändras nu!

2. Saken måste mogna resp. Det är dags att avgöra frågan!

3. Remissinstanserna stöder förslaget eller Remissinstanserna förstod inte frågans komplexitet o.s.v. o.s.v. - men det är naturligtvis ingenting mot det fullständigt förkrossande argumentet vi kommer att möta nästa år när alla motioner kommer att läggas nästa år om förändringar:

NU HAR VI I LAGA ORDNING ANTAGIT EN KYRKOORDNING. NU SKA VI INTE GÖRA ÄNDRINGAR!

Utskottet förordar direktval till biskop! Så bra säger ni. Men det hela ska föregås av ett provval av därefter följer behörighetsprövning! Ett val som skall följas av behörighetsprövning! Det slog mig i dag, mitt under gruppmötet att detta måste vara ett fullständigt nytt inslag i ett rättssamhälle! Biskopskandidaten har inte gett något samtycke till någon prövning, han har aldrig sökt något jobb! Det var folk som lyfte fram honom - men prövas av kyrkostyrelsen skall han! Hur?

Alla håller på att åka hem för helgvila utom de flitiga i 2 Kyrkolag. Dag Sandahl, som har återvänt från Texas, hävdar att klockan är 15.30 Vi har trots detta avnjutit en affärsmiddag tillsammans i aftenstunden och analyserat läget på temat. "Vad skall vi göra?" Vad vi kom fram till kommer ännu inte att uppenbaras. Vi måste vara många som tänker tillsammans ...

I morgon åker jag hem och åter hit på måndag.

1999-06-07

Så har vi återsamlats för den sista veckan. Vi möttes av ett ofullständigt betänkande från 2 Kyrkolagsutskottet angående den nya kyrkoordningen, som vi skall börja debattera i morgon. Att man under helgen över huvud taget lyckats få fram ett dokument på 322 sidor är bara det en bedrift. Vi hade flera timmar på oss att läsa in det och ska nu stå rustade att systematiskt gå igenom det, debattera kapitel för kapitel och fatta beslut. I morgon är vi utlovade det justerade betänkandet, som säkert blir på minst 350 sidor!

Det är svårt att tolka stämningarna, men en allmän känsla är att i plenum går ingenting att påverka. Men försök kommer att göras - var så säker. Protokoll skrives, och med den vetskapen förbereder många anföranden för den framtida forskningen...

Men först ska vi ha frågestund och allmän debatt om andra ting som det motionerats om.

Annars har det handlat om Expressen. Centralstyrelsen har sammanträtt med anledning av de 12 miljonerna och von Ehrenheim går omkring och grymtar om folk som springer till tidningar. Om det undgått någon blev jag alltså uppringt av Expressen i lördags angående den 12 miljonerna till LVF. Jag svarade ärligt och klart på alla frågor och det har blivit ett förfärligt liv. Många har gett mig sitt stöd medan andra vacklar och gråter över att kyrkan fått dålig publicitet. Kyrkans Tidning grämer sig över att Expressen hann före. Allt detta var att vänta. Jag har intervjuats till höger och vänster, men sakfrågan är solklar.

Hammar har varit slarvig och von Ehrenheim har fått pengar i en gräddfil som gick ända till regeringen. Centralstyrelsen påstår nu att frågan visst behandlades på ett korrekt sätt, ja detta är den officiella versionen, men när jag sprang på Hammar bekräftade han i huvudsak min version. Till Hammars försvar måste sägas att han inte visade några som helst aggressioner mot mig. Han menade att Eherenheims gräddfil var ett utslag av statskyrkan och vad helst han hade gjort hade inte förändrat ärendet i sak. Är man tummis med regeringen är man!

1999-06-09

Nu har det börjat beslutas. Fyra kapitel av den nya kyrkoordningen har behandlats. Först talar någon från utskottet varmt och innerligt om just detta kapitel. Sen talar andra och håller med och sen kommer någon från POSK som inte håller med. Sen går vi till beslut, avsnitt för avsnitt, som pregnant formuleras t.ex. så här, som avsåg andra kapitlet:

Den som röstar ja bifaller utskottets hemställan att Kyrkomötet med anledning av Centralstyrelsens skrivelse i dessa delar och med avslag på motionerna 1999:77, 1999:105 yrkande 1, 1999:141 yrkande 1, 1999:194 yrkande 1 och 1999:204 yrkande 1 antar den av utskottet i bilaga 1 föreslagna lydelsen av 17 kap. 3 § kyrkoordningen samt med anledning av motionerna 1999:53, 1999:105 yrkande 2, 1999:113, 1999:141 yrkande 2, 1999:194 yrkande 2 och 1999:204 yrkande 2 och med avslag på motion 1999:16 antar den av utskottet i bilaga 1 föreslagna lydelsen av 37 kap. 2 § kyrkoordningen,

Ibland kan omröstningen inledas med frågan om vi förstått voteringspropositionen. Jag tror inte de som då ropar ja, är riktigt sanningsenliga, däremot uttrycker dom sin tro och lit att han eller hon som skrivit ned det gjorde det och det betyder att kyrkolagsutskottet får som det ville. När vi sen röstat går ca 10-15 personer och lägger en grön lapp i en låda och reserverar sig.

Det är inte så lätt alla gånger att hänga med. En prost ifrån Småland yrkade bifall på sin motion och röstade sen tvärtom!

Vad har då beslutats: Jo, prästerna är lokalanställda, diakonerna har en del i det som förr i tiden kallades ämbetet men som numera på modernistiskt sätt heter vigningstjänsten, domkapitlen är nu dubbelt så stora, eder skall avläggas, diakonerna och prästerna ska bli osams om vem som ska representera dem där! (En ordinarie och en ersättare skall väljas av prästerna och diakonerna gemensamt). Visst gläds vi över att diakonerna äntligen blivit erkända som en del i ämbetet, med priset är högt. Nu ska de behörighetsprövas liksom prästkandidaterna om sin inställning till FRÅGAN!

Torgny Larsson (s) ordförande i utskottet höll inledningsanförande om hur bra allt ska bli. För säkerhets skull lade han till följande:

"Vi kan snart lägga frågan om kvinnans tillträde till prästämbetet bakom oss och förväntansfullt gå mot framtiden." Så sa han.

Att sen kyrkofolket, den gudstjänstfirande församlingen i princip saknas i kyrkoordningen är symptomatiskt. Visst nämns församlingar och gudstjänster - men lite elakt kan man fråga att hur de pastorala områdena utför sin kallelse, när man glömmer bort att det är människor av kött och blod som utför de troendes allmänna prästadöme och fullgör sin kallelse i världen. Vi har fått en

kyrkoordning som talar och reglerar kyrkoråd, präster, biskopar och diakoner men utan en helt vanlig kristen som subjekt i någonting.

Visst har vi haft lite roligt också. I går tog jag mig an både Hammar och Eherenheim i en debatt om de 12 miljonerna. Hammar var ärlig nog att erkänna att det hela var klantigt skött men eftersom Eherenheim hade kontakter hos regeringen ville han inte sabba att LVF fick 12 miljoner statliga pengar! Jag fick hjälp av Dag, som passade på att förkunna evangelium för Hammar och sa att han nog var förlåten. Eherenheim sa inte ett ljud, men folk sa att han liksom krympte där han satt och såg mycket blek ut. Det spörjes att moderaterna inte längre tänker föreslå honom som sin kandidat i kyrkofonden. Ja, tänk så det kan bli om man orkar nysta upp någon härva...

Dag hade också ett bejublat inlägg om underhållningsvåld, som någon motionär tycket vi skulle vara emot. Dag sa att han älskade Gibson d.v.s. Mel Gibson och att underhållningsvåld t.ex. Kalle Anka m.m. kan vara nyttigt. Han jagade moralisterna på ett mycket tänkvärt sätt. Kyrkan ska stå för evangelium och inte agera moralpoliser.

I dag hälsade Desmond Tutu på oss. Han fick medalj och predikade om Jesus. Nu ska valsystemet debatteras. Det tar nog halva natten. Det är möjligtvis den enda fråga där 2 Kyrkolag inte får som det vill - men jag tvivlar.

1999-06-09

Onsdagen den 9 juni 1999 kl 22.15 föll systemet samman. Tre och en halv timme hade kyrkomötet debatterat valsystemet efter år 2000. Det såg ut att handla om direkta eller indirekta val. Många engagerade sig djupt och tyckte det var viktigt. Somliga andra hade svårt att engagera sig, däribland jag - visst är indirekta val utom på församlingsnivån att föredra. Medlemmar i vår grupp (i tillfällig värdegemenskap med centern) kämpade hårt men s och m, fp och även kd hade bestämt sig för direkta val, säkert med olika motiv och utgången var given. Men då brakade systemet samman. Ärkebiskopen stiger upp som siste talare och förklarar att samtliga biskopar föredrar indirekta val. Klumpigt ja - men oerhört avslöjande. Sossarna och m-gruppen m.fl. exploderade. Vad har biskoparna med detta att göra. Torgny Larsson (s) skällde offentligt och Marianne Kronberg (m) grymtade och 125 personer gick i ett långsamt sorgetåg och med orange lappar och instämde i Larssons avklädning av Hammar...

Sen sjöng vi en psalm och dagens möda var slut. Helt plötsligt kände vi oss glada och upplyfta av insikten att detta inte kan bestå i längden. Det blev så tydligt att biskoparna har devalverat sitt ämbete genom samspelet med det politiska systemet – och detta system tvekar inte ett ögonblick att förnedra och dumpa dem.

Vi såg många ledsna biskopar. Kanske man kan uttrycka det så här. Man löste ämbetsfrågan för fort på administrativt politiskt maner. Nu kan man inte längre hota med Sandahl och andra otäckingar. Det går inte att bygga upp antimajoriteter längre. I dag började sammanbrottet av den oheliga alliansen mellan det politiska systemet och biskoparna ...

Vi har fått ett valsystem som om tre år brutalt kommer att avslöja verkligheten. Med ett halverat valdeltagande kommer legitimiteten i kyrkomötet, stiftsstyrelser o.s.v. med fog att kunna ifrågasättas. Vi återkommer med analyser...

"Nu brista alla banden nu skapar livets Gud."

1999-06-12

Nu ligger den där färdig 144 sidor kyrkoordning, med ett mörkgult försättsblad. Den kommer att hålla i ett år. Nästa år skall vi börja rätta, ändra och korrigera. De två sista dagarnas debatt om kyrkoordningen började tidig förmiddag och slutade sen natt.

Ja, nog debatterades det till utmattning och voterades (och inlämnades reservationer). Jag hade en överenskommelse med en socialdemokrat bakom mig. Då vi voterade genom att ställa oss upp kollade vi alltid varandra. När han stod satt jag och tvärtom. Det fungerade nästan hela tiden utom nån gång då jag lurade honom. Jag beklagar att jag inte förmådde skriva ned några brev de sista dagarna. Nu har jag kommit hem och skall försöka lämna några glimtar från vad som utspelade sig de sista dagarna.

Morgonen efter det stora sammanbrottet började som väntat. En ångerfull Hammar steg upp i talarstolen och förklarade hur ledsen han var och hur olämpligt han talat och lovade att bättra sig men lämnade inga garantier! Torgny Larsson (s) gav honom absolution.

Sen hade vi en rolig debatt om inledningstexterna där jag drev med läronämndens skrivningar och de bedrövliga inledningstexterna. Fredrik Sidenvall var på strålande debattumör och gav benäget bistånd genom att språkligt granska dem och peka på den ena orimligheten efter den andra. Hur det gick i voteringen: Jo, vi samlade nog ett 15 tal röster! Sen debatterade vi om kyrkvårdar skall vara döpta. Ja, ni läste rätt, och det skulle bli rösträkning. Då pajade voteringsanläggningen. Då tänkte jag: Det finns saker man inte ska votera om...

Den långa debatten kom sen om rösträttsåldern. De flesta av oss otidsenliga stödde ungdomarna (kanske mest för att vi är så vana att alltid slå ur ett underläge) och gjorde dem glada - och konstigt nog vi vann: Först med en röst och sen när vi räknat om med några till! Nu är rösträttsåldern 16 år.

Sen debatterades biskoparnas rösträtt i kyrkomötet (där jag avstod eftersom jag tycket det devalverar biskopsämbetet, förlåt biskopsvigningstjänsten!) Sen handlade det om biskopsval - och hör och häpna valresultatet ska gälla, men först efter det att ansvarsnämnden för biskopar behörighetsprövat kandidaterna från provvalet! Somliga av oss talade naturligtvis också om behörighetskraven som nu införs på alla nivåer och för hela vigningstjänsten. Vi brydde oss inte ens om att begära votering utan skrev en rejäl reservation direkt!

Efter två dagars pratande om ca 10-12 timmar är man ganska mör. Det var få (utom Börje Finnstedt, som kämpade för sin motion om att Nationaldagens ska bli kyrklig helgdag och andra stora frågor) som hade ork kvar till Mål och Rambudget, kyrkomötets arbetsordning etc. Nu är det slut.

Jag känner mig inte mogen att bums leverera någon sammanhängande kommentar till kyrkoordningen - men så mycket tror jag stå klart. Kyrkan har förändrats i sin självbild. Vi har fått något som faktiskt kallas en episkopal kyrka. Men det är inte detsamma som det hette tidigare i att kyrkan har en episkopal struktur, som syftade på hela läroansvaret och ämbetslinjen. Men det är inte heller en episkopal kyrka i anglikansk mening, utan en kyrka där biskopen endast är en "Bishop in Council" d.v.s. där biskopens inflytande hela tiden korrigeras av demokratiskt valda organen omkring honom. Det är något slags konstitutionellt episkopat. Det innebär en oerhörd

försvagning av läroämbetet. Som en preliminär sammanfattning tror jag därför att man kan säga, att prästerna är "de stora förlorarna." Överallt är vi underställda politiska kontrollfunktioner.

Kyrkomötet 2000 i Uppsala

Första sessionen 16-19 maj 2000

2000-05-11

Det drar i hop sig till kyrkomöte igen med början på måndag i nästa vecka. Många av er fick under, eller efter, förra kyrkomötet ta del av e-brev jag skrev de flesta kvällar efter dagens mödor. Det var spontana reaktioner i ett skeende och jag hade mycket glädje av reaktioner jag och andra vänner på mötet fick tillbaka från er.

Arbetsordningen för kyrkomötet är nu ändrad. Enligt kyrkoordningen ska mötena hållas i två sessioner, en i september och en i oktober med utskottsarbete vid det första tillfället och plenum och allmänkyrklig debatt vid det andra. Men eftersom kyrkomötets ordförande på egen hand hade bokat lokaler (och kungen) i Uppsala till maj månad för åren 2000 och 2001, beslutade kyrkomötet snällt om övergångsbestämmelser trots att den som orkade sätta sig in i frågan förstod att det inte skulle fungera.

Det betyder att mötet som nu hålls ska behandla en budget som är gjord före bokslutet (man hann inte göra någon budget alls på annat sätt) och att när nya utskott valts skall de behandla 10 skrivelser från Kyrkostyrelsen och 77 motioner. Det finns ingen plats för någon allmän debatt, eftersom den ska hållas vid den andra sessionen enligt KO tydliga bestämmelser. Det betyder att det som många vill prata om hänvisas till utskotten utan att någon övergripande diskussion har förts. Många motioner behandlar ändringar i kyrkoordningen och, för att ta några tydliga exempel, det faktum att kyrkoordningen redan visat sina brister och att prästerna inte har något avtal kommer aldrig att tas upp i en offentlig debatt!

Men von Ehrenheim har sett till att mötet inte ska tyngas för mycket av sakfrågor. Han har gjort mötet till ett stort party med slottsmiddag, konserter och gemensam buffé. Däremellan skall utskotten ha in sina sammanträden på två arbetsdagar och en kväll (möjligen en förmiddagsstund också) av fem sammanträdesdagar. På den tiden skall en 5 cm hög packe tryckta A4 ark behandlas. Ja, men säger ni, ni har väl hunnit läsa in er - ni som är så bra på det här med papper och möten, men då säger jag att de sista handlingarna till högen kom i dag och det är först på tisdag eftermiddag som vi vet vilka utskott vi ska sitta i. (Kyrkomötets valbredning ska sammanträda först och enligt uppgift har ingen kallelse skickats ut än!) Jag har inte kunnat "hålla mig" utan skrivit en mycket kort, men ett tämligen tydligt 'Brev till ledarsidan' om detta välplanerade möte till Kyrkans Tidning. Det lär komma in på torsdag, men säg inget till någon, så blir det en överraskning!

2000-05-15

Kungen, drottningen, landshövdingen, Rector Magnificus (dock inte militärbefälhavaren) kommer inte förrän i morron. Då öppnas nämligen kyrkomötet och platserna skall vara intagna en kvart innan. Sen skall von Ehrenheim hålla tal (samt en tysk biskop och

missionsföreståndare Andersson och kanske någon till) och vi ska förflytta oss till domkyrkan, där platserna skall vara intagna en kvart innan och vi ska fira gudstjänst exakt 70 minuter, för sen måste kungen åka ...

Så inleds det första kyrkomötet i den från staten oberoende och självständiga kyrkan, sen blir det slottslunch för 350 personer (-1. Jag har lämnat återbud p.g.a. av arbetsbördan!) De inbjuda där är alla pensionerade biskopar man har kunnat hitta, representanter för riksdag, regering etc. ...

En liten stund senare ska vi jobba lite, då ska vi välja valberedning, och sen måste vi gå ut så det ser ut som om den sammanträder, och sen går vi in igen och den presenterar sitt förslag till alla utskott, som tagit timmar att sätta ihop innan den blev vald!

Sen ska utskotten träffas en stund och bestämma hur man ska arbeta. Tillsyns- och uppdragsutskottet har 22 motioner att behandla och ekumenikutskottet 2. Nu ska visserligen ekumenik också granska lite verksamhetsberättelser och så från SKM, Lutherhjälpen m.fl. men arbetsbördan är väldigt ojämnt fördelad.

Själv ska jag sitta i budgetsutskottet och jobba med den budget som är gjord innan bokslutet var färdigt och där kyrkostyrelsen under stor tidpress knappat hunnit med att beskriva sin egen verksamhet. Men det gör inte så mycket eftersom kyrkofonden fortsätter att gå med 600-700 milj. i vinst enligt prognosen och den är mycket snällare nu enligt Dag som höll ett brandtal för utjämningsystemets bevarande!

I dag har vi jobbat fem timmar d.v.s. vår oberoende grupp. Mycket tid gick åt att desarmera ett förslag från en ledamot att Fredrik Sidenvall inte skulle vara ordinarie i ekumenikutskottet. För att vår grupp ska hålla ihop är det absolut nödvändigt att hävda principen att de som tjänstgjort vid flest kyrkomöten har företräde till de ordinarie platserna.

Men den viktigaste nyheten är nog att det (Kyrkostyrelsen beslutar på onsdag) inte blir någon ny handbok, evangeliebok och bönbok förrän 2003! Den varsamma revisionen blev så omfattande att remisstiden kommer att förlängas och ärendet kommer inte upp nästa år utan först då det nyvalda kyrkomötet som får behandla det hela 2002! Konsekvenserna är svåra att överblicka.

Dag såg ledsn ut, han hade hoppats få frågan i gudstjänstutskottet nästa år, medan han ännu omfattas av det "inklusive" kyrkomötet. Vi är nog många som känner detsamma - men ur saklig synpunkt kanske det är ett rätt beslut. Jag propsade på att våra ledamöter i kyrkostyrelsen också skulle kräva att flera församlingar blir remissförsamlingar, eller ännu bättre att alla får remissen och får möjlighet att genomskåda spelet hur en varsam revision blev en språngbräda för modeteologi av färskaste snitt (fast det redan är omodernt i USA!)

von Ehrenheim har också avskaffat de diskussionsprotokoll som förts sedan 1868. Efter att vår grupp högljutt protesterat (Det måste ju i framtiden kunna gå att läsa vad som verkligen hände!) kom Ehrenheim, sekreterare Sture och generalsekreterare Leni och försökte förklara sig. Nu ska videorna bevaras på ett tryggsamt sätt för forskningen i stället! Vi lät oss inte nöjas - men vi fick beskedet att kyrkoordningen gäller och i den står det inget om diskussionsprotokoll. Det gjorde det inte innan heller, men det är ju en annan sak. (Däremot

står det att varje ledamot ska få läsa sina inlägg innan de trycks i protokollet - men det har inte tillämpats på flera år!) Ja, man undrar. Ännu finns vi här men vad framtiden bär i sitt sköte funderar nog många över.

Det stod i en Kalmartidning i förra veckan att "Sandahl kan kosta kyrkan miljoner." På förekommen anledning kommenterade han det vid pålysningarna inför församlingen med orden: Sandahl kostade faktiskt mer en så. Det kostade Frälsaren döden och det gäller er också!

2000-05-16

Läronämnden har sammanträtt. Biskoparnas handlingslinje och svar till församlingarna, som inte vet sitt eget bästa, ligger klar: "Möjligheten att införa sanktioner mot en församling som på egen hand avgör frågor utanför sitt kompetensområde eller på annat sätt sviker den lojalitet mot Svenska kyrkan i stort som är kyrkoordningens grundförutsättning bör ... prövas." (Ln 2000:1, s.2)

Detta vet ni nu före hela kyrkomötet eftersom kyrkomötet varit på slottslunch och ledamöterna under denna dags digra program med öppningsceremonier och gudstjänst bara hunnit hämta yttrandet och inte hunnit läsa det.

Det har varit en strålande dag med fanfarer, kung, flaggor och K-G Hammar, i universitets vackra aula och domkyrkan. von Ehrenheim höll en regeringsförklaring och Hammar talat mitt i civilreligionens högtidsrum om nödvändigheten att "lätta på bagaget" d.v.s. forna tiders försyndelser. Predikan i domkyrkan handlade om kärlek, "men inte att kärleken överskyler en myckenhet av synder" utan att den befriar oss från att krampaktigt hålla fast vid formuleringar (ungefär så). Han tänkte nog inte på att han gick i polemik med t.ex. Paulus, som ju uttrycker sig något annorlunda. Att säga "jag vet på vem jag tror", är nog det krampaktigaste man kan tänka sig, tänkte jag.

Slottslunchen var stor, säger de som var där. Alla hann inte äta glass och få kaffe men även många som tveksamt begett sig dit fick höra en mycket värdefull analys av en lettisk biskop, som i sitt tal kom in på hur det var under Sovjettiden. "Jag brukade berätta för besökare hur svårt det var på den tiden att det var politikerna som tillsatte prästerna - men svenskarna var aldrig förvånade. Dom sa, att så gör vi i Sverige också! Somliga satte vinet i halsen!

Till slut blev det ett kaotiskt plenum, där valberedningens förslag till utskott inte var tryckt, utan mötet ajournerades i en timme, sen kom en märklig debatt om protokollens vara eller inte vara med ordföranden som motvalls käring!

Jag och Joakim Svensson är numera ledamöter av Budgetutskottet, som sammanträdde nästan en timme i kväll. Hur vi ska hinna med att yttra oss på ett vettigt sätt över fyra skrivelser och ett antal motioner får framtiden utvisa. En ledamot (n) blev rädd och undrade hur det går mot konserten i morron!

Märkliga ting inträffar i kulisserna. Många av kanslipersonalen i Kyrkans hus har tackat mig för min lilla insändare i Kyrkans Tidning, de flesta ledamöter säger ingenting. Därtill har två

biskopar kommit och tackat för artikeln "Vem är förloraren? och menat att den skulle spridas och komma till användning. Jag svarade försynt att jag tyckte att det var deras jobb!

I morron ska jag vara med i en debatt i Studio 1 i P1 klockan 16-16.35. Sven Börjeson och Sofie Ribbing vill göra ett program om framtidens kyrka. Vi hade en bra förberedande diskussion per telefon i dag och jag lyckades utverka att jag får Eva Forssell Aronsson vid min sida!

Eftersom jag inte ätit slottslunch beger jag mig nu ut i Uppsalas krogvärd. Kanske finns det slottstek någon stans, att köpa för en bråkdel av arvodet som utgår för detta arbete.

2000-05-17

I dag har det varit arbetsdag i alla utskott. Som vanligt är arbetsbördan ojämnt fördelad. Och som vanligt är utskotten på avslagshumör. Att stärka läronämndens ställning är inte aktuellt. Jag får höra mer i morron bitti på gruppmötet hur det gått med övriga motioner.

Kyrkostyrelsen har också sammanträtt och nu beslutat att remisstiden på de kyrkliga böckerna skall utsträckas och att det blir kyrkomötet 2002 som skall avgöra. Det betyder att Fader vår kan bli en valfråga i kyrkovalet nästa år! Om jag vågar mig på en tolkning blev modernisterna mest skärrade. De hade nog inte räknat med att vanligt folk kan tänkas tycka till om de här sakerna.

Generalsekreterare Leni Björklund kom och haffade mig och var mycket irriterad på min insändare i Kyrkans tidning. Hon har skrivit svar. Jag begriper inte att hon av alla tar en fight. Nu är jag ju tvungen att svara henne och därtill har jag facit i hand hur det verkligen blev!

10 timmar i vårt utskott bjöd inte på några överraskningar. Budgetmaterialet är framställt utan att bokslutet då var färdigt så kyrkokansliet och nämnderna har gjort ett hästjobb. Valet nästa år kommer att kosta den nationella nivån över 60 miljoner enligt nuvarande beräkningar. Jag har tillsammans med Joakim kämpat en del för att kyrkan skall understötta den teologiska utbildningen med doktorandstipendier med 6 miljoner. Det kan nog lyckas som det ser ut i dag.

P1 intervjun blev som den blev när det är direktsändning. Efteråt tyckte kyrkostyrelsens vice ordförande Levi Bergström (s) att jag var en hemsk pessimist och sen gick vi och drack kaffe och ondgjorde oss tillsammans i stort samförstånd över den bild som kyrkomötet med all pompa och ståt förmedlar om vad Svenska kyrkan vill vara i samhället.

Dag skall i morgon åka bil till Sävsjö med K-G Hammar för att vara med i debattakuten i TV. Missa inte det.

2000-05-18

Ja, man upphör aldrig att förvånas. Efter ytterligare åtta timmar i vårt utskott närmar vi oss slutet av behandling av de ärenden som fallit på vår lott. Spontant kommer andra ledamöter och tackar Joakim och mig för vårt arbete och våra konstruktiva förslag med alla slags lovord.

När det finns möjlighet antyder jag då (eller säger i klartext) att i konsekvensens namn borde vi inte finnas här.

Vad har vi då lyckats med, jo bl.a. faktiskt 18 miljoner till den teologiska utbildningen i Sverige över en treårsperiod. Vi vann tillslut omröstningen i utskottet trots att c och s inte vill lyfta fram något belopp utan endast uttalar sitt till stöd för tanken i positiva ordalag. Den teologiska forskningen i Sverige håller på att utarmas - om inte Svenska kyrkan tar sitt ansvar med t ex doktorandtjänster kommer teologin att ytterligare marginaliseras på universiteten.

Många vittnar om slarviga underlag, tidspress och kvaliteten på betänkanden kommer att bli därefter. Vårt utskott har fantastiska sekreterare, så vi är inte drabbade på denna punkt. Men klockan 15.45 anmäldes ett nytt ärende. Man ville att vi snabbt och elegant skulle yttra oss över ett förslag till nya arvodesregler. Pappret skulle ha varit på väg till oss sedan i måndags från valberedningen (som inte fanns då!) Efter två minuters kaos löste Joakim problemet genom att visa på att ärendet inte alls skulle behandlas av oss utan av kyrkorättsutskottet, som redan tidigare avslutat sitt arbete!

Den råder uppenbarligen delade meningar bland biskoparna själva om innebörden i Läronämndens yttrande om att sanktionsmöjligheter borde utredas för att komma tillrätta med trilskande församlingar. Flera hade vid överläggningar med kyrkostyrelsen uttalat sig betydligt mer försiktigt. Vår vän advokaten Nils Gårder uttryckte sig målande i morse när han på gruppmötet konstaterade: "att man inbjuder till en boxningsmatch innan man påbörjat träningen."

Det bli inte så många tillfällen till informella överläggningar under ett så här kort möte - men man springer på varandra då och då.

Vår käre Dag träffade en ensam biskop Tyrberg komma gående och hälsade honom glatt. "Käre Karl-Johan, vad du ser ensam ut utan dina två domprostar!" Ni vet ju att domkyrkoförsamlingen tillsatt en och stiftstyrelsen en annan i Härnösand!

2000-05-20

Vårt utskott arbetade intensivt hela förmiddagen för att klara av våra betänkanden sen var fotografering på universitetstrappan och plenum i 12 minuter och sen fick vi sommarlov.

Leni Björklund haffade mig igen på vägen ut för att försvara sitt försvar för kyrkomötesuppläggningsen, vilket gav mig ännu en chans att förklara vad jag menar och uttrycka min förvåning att hon trädde upp till försvar för den bild av Svenska kyrkan som manglas ut över landet med kung, pompa och slottsluncher och att "hennes personal" i Kyrkans hus faktiskt förtjänade en bättre behandling och granskning av sina mödor än ett stressat utskottsarbete under drygt två dagar.

Sen påpekade jag också blygsamt, att Dag (som kom med idén) Joakim och jag faktiskt hade presterat den enda riktigt goda nyheten från detta kyrkomöte, nämligen att budgetsutskottet tillstyrkte en satsning på 18 miljoner över tre år för att stärka teologins ställning i samhället!

Nu tickar det fram på kyrkomötets hemsida ett efter ett, de många betänkandena. Betänk att all denna textmassa presterats på drygt två arbetsdagar med alla skrivelser och motioner som underlag.

Några intressanta iakttagelser kan göras.

- Frågan om lärofrågornas behandling buntades ihop med biskoparnas ställning i kyrkomötet. Egentligen motiveras inte avslaget på min och Per Lindbergs motion på annat sätt än att det är osannolikt att den blir en konfrontation mellan läronämnden och kyrkomötet. I samma motion avslås att biskoparna ska ha ställning i kyrkomötet, trots läronämndens uttryckliga önskan!
- Intressant är också att Tillsyns- och uppdragsutskottet är väldigt försiktiga med sanktionsmotionen. Utskottet förordar samtal trots att läronämnden tycker att metoden borde prövas.
- Men allra intressantast är nog Kyrkostyrelsens beslut att skjuta upp beslutet på de kyrkliga böckerna. Det bli alltmer uppenbart för flera, att det inte finns något allmänt önskemål överhuvudtaget om någon handbok- eller evangelieboksreform. Metoden att använda en teknisk revision av språket med anledning av Bibel 2000 och göra den till en språngbräda för nyspråk och modeteologi håller kanske på att avslöjas. Hos mera insiktsfulla kan också skönjas resonemanget att det faktiskt är de kyrkliga böckerna som är det sammanhållande bandet i kyrkan just nu i vår splittrade kyrka. Kyrkoordningen knakar. Kyrkan har inte råd med en handbokstrid i detta läge!

Nu gäller det att mobilisera krafterna med en önskan om fullständig remiss till alla församlingar. De som orkar kan också göra handböckerna till en valfråga.

Andra sessionen 18-22 september 2000

2000-09-18

Vi är nu återinstallerade i våra ämbeten d.v.s. kyrkomötets andra session står i begrepp att öppnas. I dag anländer ledamöterna en efter en och installerar sig på sina hotell och gruppmöten hålls. Socialdemokraterna har besök av sin partisekreterare Lars Stjernqvist och lägger upp strategin för veckan. I morgon brakar det så i gång med plenum, som skall vara hela veckan t.o.m. fredag.

För första gången skall det hållas en s.k. frågedebatt, som ersätter den tidigare allmänkyrkliga debatten, som var en omöjlig tillställning där ledamöter i lång rad läste upp färdiga inlägg i sina favoritämnen. Den ersätter också frågestunden, som var en tämligen meningslös tillställning där kyrkostyrelsen ointresserat svarade på redan i förväg inlämnade skriftliga frågor. Nu har också frågor lämnats in men den här gången blir de blir en språngbräda och testomgång för senare debatter eftersom alla ledmöter får lägga sig i debatten i varje ärende.

Torgny Larsson (s) har t.ex. lämnat in en fråga om kyrkoordningens mottagande i församlingarna. Vi har på känn att han tänker pejla läget inför den s.k. sanktionsdebatten som kommer senare i veckan. Vi är flera som redan i morgon tänker ge oss in i diskussion med honom... Vi får se vad det bär hän. Jag tänker tala om "kyrkoordning för en svunnen tid"

Tyvärr fördunklas debatten av Bengt-Olof Dikes angrepp på Dag om den föreslagna tjänsten på forskningsrådet, där Kalmar erbjudit sig att betala hans lön i sex månader, som blir första frågan. Stina Eliasson kommer att svara på Kyrkostyrelsens vägnar och Dag tänker händelsevis inte vara närvarande just då! Han kan se det på TV, någon annan stans i huset

Jag har lämnat in en fråga om territorialförsamlingsprincipen. Staten tänker ju avskaffa det indelningsbegreppet. Jag frågar vad kyrkan tänker göra förutom att reflexmässigt säga nej. Det är ju en jättechans att teologiskt bearbeta församlingsbegreppet. Förr eller senare kommer reformen, vilket i ett slag förändrar landskapet och förutsättningarna för kyrkan. "Nu brista alla banden"

Vår grupp sammanträdde i fyra timmar under vänliga former och gick igenom alla betänkanden. Kampviljan och stämningen är god. Långsamt börjar insikten växa fram hos oss alla, det som vi endast teoretiskt insett, att kyrkovalet är praktiskt taget ogenomförbart. I morgon behandlar kyrkostyrelsen ett 10 sidigt dokument där Gunnar Edqvist listar "Problem i hanteringen av nomineringsgrupper, kandidater och valsedlar." Men de politiska partierna kör sitt race, som kommer att sluta i ett totalfiasko. Risken är att vi blir överkörda på vägen - men vi kan ju alltid ropa: Vad var det vi sa, när vi ligger där diket!

På torsdag kl. 10 kommer Göteborgs domkapitel att offentliggöra sitt Solbergabeslut om kyrkonämndens utnämning av kyrkoherden som domkapitlet inte behörigförklarat eftersom han inte svarat på FRÅGAN. Vi vet ännu inte om det blir före eller efter debatten om sanktioner här i kyrkomötet. Onekligen en intressant situation!

Inför den s.k. fallskärmsdebatten i morgon tröstar vi oss med historien om prästen som fick frågan av affärsmannen om han hade någon fallskärm. Han svarade: Nej, vi behöver ingen, för vi ska inte åt det hållet!

2000-09-19

På vännen Carinas dator, en bärbar sak hon hade med sig upp i talarstolen och som jag nu fått låna, avfattas denna sammanfattning av den andra dagen som i formell mening var den första. Vi har varit engagerade av en enda lång frågedebatt, somliga mer än andra. Men det var ett fall framåt om man jämför med tidigare år s.k. allmänkyrkliga debatter, som varit tämligen meningslösa. Nu blev det hela lite mer engagerat när alla som ville fick vara med.

Dikes Dagangrepp blev tämligen intetsägande. Taktiken att Dag lämnade plenisalen fungerade väl och det kändes att många tyckte att det hela var tämligen pinsamt.

Mikael Martinsson hade ställt en fråga varför inte Credo fick någon rikskollekt "nu när det inte finns några hinder för en kvinnlig präst att delta och tjänstgöra inom Credo" Ja, han skrev faktiskt så och fick undvikande svar från Kyrkostyrelsen. Det anmärkningsvärda var att Lars Eckerdal kände sig manad att gå upp och deklarerat: "Credo har mycket att röja upp i sina egna led" och med en freudiansk felsägning la han till "ledare" underförstått att det var där skon klämde. Sen lindande han in det och sa Credo gör mycket bra också men...

Jag hakade på en debatt där kyrkomötets enda læstadian hade synpunkter på handboksförslagets ordning för dop och krävde att alla församlingar skulle få chans att yttra sig i remissomgången vad det nu är värt. Det märkliga i den debatten var att ärkebiskopen

var uppe och sa något i stil med "att som det står är det väldigt lutherskt och då måste det vara bra.

Den viktigaste debatten kom på Torgny Larssons fråga om kyrkoordningens mottagande i kyrkan. Jag kunde inte låta bli att gå upp och berätta lite om mina erfarenheter. Därtill hade jag hittat ett citat där kyrkomötes ordförande, min gamle antagonist Carl-Gustaf von Ehrenheim i en TT-intervju den 16 maj sagt att "att en viss olydnad mot kyrkoordningen kan ... vara en nyttig process. Jag ställde det mot Martin Linds kärleksförklaring förra året då han sa (s. 182 i protokollet) något så dumt som det här: icke en enda paragraf i den svenska kyrkans kyrkoordning finns till utanrelation till själva centrum, till Kristi evangelium, till Guds barmhärtighet och nåd."

Att jag anslöt mig till von Ehrenheims analys behöver jag väl inte påpeka. Sen drog jag valda delar från min SPT-artikel om kyrkoordningen som ett önsketänkande från en svunnen tid i folkhemmet, då Karl-Manfred Olsson hävdade att folket skulle komma tillbaka till kyrkan bara den demokratiserades. Det samhället finns inte mer nu när det finns fler muslimer än centerpartister i Sverige. Jo, jag sa så och det väckte en viss munterhet utom från ca 60 ledamöter, fast en prost ifrån Småland tyckte det var roligt. Han har nog glömt att han är centerpartist!

Sen ledde jag över det till det omöjliga valet och hur kyrkoordningens bestämmelser upplevs ute i församlingarna. Det kan fungera som en språngbräda inför morgondagens debatt. Torgny Larsson var själv ganska passiv i debatten även om han inte kunde låta bli att skramla lite med sanktionsvapnet.

Fredrik Sidenvall menade att biskoparna bryter mot kyrkoordningens bestämmelser om upplåtelse av kyrka när de i sina pastorala råd hävdar att förbönsakten för dem som ingått s.k. partnerskap kan äga rum i en kyrka. Det är ju ingen kyrklig handling/gudstjänst utan faller inom själavården och då kan man vara i en kyrka om man nu vill det, sa Hammar, med en märkligt tillägg, ungefär "att så är det tillsvidare."

Fredrik påpekade att det var att urholka allt vad självvård står för när det i de pastorala råden säger "att anhängare kan beredas tillfälle att närvara." Ja, nog är det en märklig själavård, då 50-60 personer" träffas i en kyrka för en förbön och att det inte är kyrklig handling. Fredrik och ärkebiskopen stod nästan sida vid sida i talarstolen, och Fredrik rundade av och undrade om självvård kan betyda allt, att det kanske var ett själavårdande samtal de båda nu var inbegripna i!

Jag talade också församlingsbegreppet, men det blev lite "tekniskt." Men det är sätt att tillvinna sig respekt, att vi också kan sånt - då märks det mer när vi kommer till våra profilfrågor.

I morgon står vi i talarstolen hela dan, det börjar med homosexvigslar, går över i valet och slutar i begravningsväsendet., vad man nu ska lägga in det. I går öste advokaten Gårder ur sitt rika kunskapsförråd och talade om äktenskapet juridiska bakgrund i medeltiden på vårt gruppmöte Vi lärde oss att det finns bara en äktenskapsform i Sverige juridiskt sätt. Ett borgligt äktenskap är ett "sekulärt kristet äktenskap" ett muslimskt äktenskap kan inte ingås i Sverige utan att bli ett "muslimskt kristet äktenskap. Underförstått är Freivalds ute och cyklar när hon talar om partnerskap som ett äktenskap men det struntar hon nog i.

Nu ska vi gå ut och äta stiftsmiddag.

2000-09-20

Debatten i dag har varit omväxlande - som vanligt avslås det mesta. Intressant är att missnöjet med handboksförslaget är så tydligt. Utskottet fick bakläxa med röstsiffrorna ca 190-60 att nu skall remissförsamlingarna få yttra sig över förslaget till Fader vår i handboken. En liten detalj, som uttrycker tydligt hur dåligt förankrat förslaget är. Caroline Krook uppmanade församlingarna att bortse från det tryckta frågeformulär och koncentrera sig på "det uthålliga språket, gudsbilden och underliggande motiv."

Sen följde debatten om vigsel av homosexuella. Motionären Börjesson var återhållsam och Fredrik Sidenvall tillvann sig stor respekt för sitt att hävda en tydlig syn på äktenskapet och den klassiska synen på utlevd homosexualitet. Han fick efteråt beröm av Hammar, för sitt ömsinta, självavdandande sätt att föra debatten. Tyvärr kom en annan av våra ledmöter in helt fel i diskussionen eftersom han grep över för mycket och "föreläste" och förde in frågor som inte hörde hemma det som nu skulle låg på bordet. Tråkigt, för det hjälper inte oss i sakfrågan!

Tomas Forsner, Per Lindberg och Nils Gårder höll fanan högt i debatten om valsystemet och vann den med bred marginal. De visade på de orimliga kostnaderna, som ingen vill ta i, och krångligheten som kommer att skapa kaos. Men här hjälper det inte att vinna debatter: här handlar det om hur många röstboskap man har. Jag fick till och med en socialdemokrat att, vid ett enskilt samtal erkänna, att "här finns alldeles för många som ser sin roll som att se till att kyrkan kan kontrolleras." Överhuvudtaget är sådana subversiva samtal en av de viktigaste uppgifterna vi har här på kyrkomötet!

Den återkommande frågan om att större frihet att välja församling, puffas varje år lite närmare en lösning. Nu gick hela 42 procent med på en utredning om större frihet."

Sen debatterade jag lärofrågor och biskoparnas ställning, helt utifrån min teoretiska övertygelse om biskopsämbetet viktiga roll. Frågorna hör ju inte automatiskt ihop, men jag sa att jag tyckte att det konstitutionella episkopatet nu är helt utbyggt och att skyddet för hur lärofrågorna avgörs är fartligt klent.

"Och deras ställning ska man försöka hävda", tänkte jag när Ragnar Persenius gick upp och sa ungefär att det är ingen fara på någon punkt. Han känner sig inte alls som någon konstitutionell biskop eller vacker dekoration i kongregationaltistisk kyrka. Biskoparna tycker uppenbarligen det är OK som det är, fast de ibland tycker det vore kul att få rösta!

Efter vigningstjänsten gick jag över till begravningstjänsten och försökte hjälpa Sävedalen att kunna bryta sig ur Partille kyrkliga samfällighet trots att man inte då får någon kyrkogård, som begravningslagen kräver att man ska ha. Lisen Ridne tyckte att Församlingsförbundet ska sköta den principiella frågeställningen så min oerhört viktiga motion, också på denna punkt, avslogs naturligtvis.

Sen har några av oss upptäckt att vi inte valt presidiet på nytt. Alla beslut som nu fattas saknar därför i formell mening legitimitet. Vi kan ju alltid spela ut det kortet om vi vill stanna en vecka till. Jag tror att det räcker nu! I morgon tänker vi umgås från kl. 10-22 i plenum. Den intressanta situationen har uppstått att presskonferensen i Göteborg i morgon kommer

att infalla innan sanktionsdebatten här.

2000-09-21

Man lär sig ständigt nya saker. Till det mera outgrundliga är att nu har jag biskopsord på, att för att biskoparna skall kunna utöva sin episkopé och för att garantera prästernas oberoende gentemot församlingarna behövs Församlingsförbundet!

Ja, han sa ungefär så, ärkebiskopen när jag m.fl. hade varit ofina nog att ifrågasätta varför pastoraten inte har något val, utan måste utöva sitt arbetsgivaransvar genom församlingsförbundet. Det blev än en gång en märklig debatt, där jag påvisade de orimliga konsekvenserna reformen att flytta ned prästerna till pastoratsnivån har fått. Nu, med stöd av mitt misslyckade försök att hävda biskopsämbetet i går, anser jag att vi fått fullständigt fria händer att hävda "interimskongregationalismen" i väntan på kyrkans återupprättande!! Jag undrade varför präster skulle särbehandlas. Det finns ju diakoner, församlingsassistenter och andra anställda som inte har not särskilt skyddsnät eller speciella ordningar vad gäller löner och anställningsvillkor!

En principiellt viktig fråga i dag handlade om Marias förbön. Börje Finnstedt (c) undrade i en motion om man kunde räkna med den, eller om det var något olutherskt eller så. Han menade att det var det nog inte, utan började tala om Marias återkomst ... i Svenska kyrkan. Nils Gårder (posk) hade lyckats få utskottet att göra en markering hur kyrkomötet skall behandla frågor vad gäller uttolkning av läran av detta slag.

Det ankommer inte på kyrkomötet att tolka läran på enskilda punkter utan på biskop, och domkapitel att utöva tillsyn. Men ändå kände sig många, biskopar och andra föranledda att förklara vad de trodde om Marias förbön. I mitt elaka sinne tänkte jag att det visst är en viktig fråga om Maria ber för svenska kyrkan eller bara för den ortodoxa och katolska kyrkan - för kunde man faktiskt tolka Finnstedts (c) fråga så. Jag tänkte med bävan: Tänk om hon tröttnat

Två minuter över tio fick samtliga ledamöter från Göteborgs stift ta del av domkapitlets beslut i Solbergafrågan genom ett fax som skickats hit. Jag blev inte förvånad, utan har haft på känn att det skulle bli så här. Repressalierna som stod till buds stod inte på något sätt i proportion till det kaos som skulle utbryta om pastoratet eller Hjalmarsson bestraffats.

När sedan sanktionsmotionen från Urban Gibson (fp) skulle debatteras här på eftermiddagen hade Eckerdal just återvänt från Göteborg och presskonferensen där. Men det blev egentligen ingen debatt. H-O Andrén som hade tänkt lämna information om hur domkapitlet i Göteborg resonerat blev avklubbad innan han knappt hade hunnit börja av von Ehrenheim, som tog ordförandeklubban, trots att han själv inte tjänstgjorde. Ehrenheim förklarade att kyrkomötet inte kunde diskutera ett enskilt ärende. Ärkebiskopen var återhållsam i debatten och gav utskottets försiktiga linje sitt stöd (någonting har hänt sedan läronämnden skrev sitt yttrande i våras!)

Socialdemokraterna är märkbart "frånvarande" vid detta möte och Torgny Larsson eller någon annan från s-gruppen sa inte ett knyst. Jag ska fundera vidare på vad som är på gång i denna fråga, liksom andra. Någonting är det - men det är svårgripbart!

Domprostillsättningen i Härnösand fick debatteras (jfr Solberga) fast det handlade om en principiell motion om hur domprostar tillsätts. Det slutade med att det inte behövs någon ändring utan det gäller att prata med varann. Sen pratade Gurli Nylund (s) och Stina Eliasson (c) affekterat med varandra, för att komma överens om kyrkorådet hade varit enigt eller

inte, trots att en varit där, och den andra hade ett protokoll! Vi blev inte klokare av detta mer än att det framgick att de inte var eniga - utan borde prata med varandra!

Urban Gibson (fp) tycker inte att Svenska kyrkan skall kalla sig Svenska kyrkan, utan Evangelisk Lutherska kyrkan i Sverige. Det kan ligga någonting i det i vårt förhållande till andra kyrkor i detta land, men Fredrik Sidenvall var bestämt emot att kalla kyrkan evangelisk-luthersk med motiveringen att det vore en falsk varudeklaration!! Sen har vi beslutat att vi är emot illegal jakt!

Sista debatten kom att handla om Svenska kyrkan och kommunismen - ett känsligt ämne visade det sig snart. Bengt-Olof Dike, som väckt motionen gjorde allt för att förvirra den. Det är tråkigt för visst finns behovet. Likväl tror jag att debatten behövdes och flera av de våra gjorde tänkvärda inlägg för att det bli en uppgörelse på djupet och inte bara ett massmedialt spektakel för att gynna egna syften.

Kl. 23.38 ajournerades mötet. I morgon blir det bara sex timmars plenum. Sen flyger jag i luften mot Landvetter och det betyder att det avslutande brevet kommer att dröja till framåt natten - eller eventuellt på lördag någon gång.

2000-09-22

Den sista dagen på det stora mötet blev dagen då moderaternas försök att inleda valkampanjen i det omöjliga valet fullständigt havererade. Det är intressant att det nu är (m) som driver politiseringen längst. Det är Marianne Kronberg från Stockholm som tagit befälet och som ständigt talar om "vi i m-gruppen", att det är "vi" som tar ansvar, att det är "vi" som avser att lägga framtida förslag etc.

Hela veckan har Joakim Svensson och jag och alla andra varit uppvaktade av m-gruppen, med f. statsrådet och landshövdingen Görel Bohlin som ihärdig förhandlare, för att vi skulle vara med om att ändra och i vårt betänkande och lägga ett sparbetning på i planeringsramen för 2002 och 2003 på ett antal miljoner av den totala budgetramen på ca 1,9 miljarder. (Ja, det blir sådana hiskeliga siffror eftersom utjämningsystemet reflekteras i driftsbudgeten). Nu la moderaterna själva förslaget - men Marianne Kronberg fick till slut själv med mycket sur min dra tillbaka det, eftersom KO uttryckligt föreskriver att planeringsramar skall fastställas! Moderaternas taktik är enkel: De vill framstå som partiet, som tar ansvar, håller kyrkoavgifter nere, är de enda som kan kontrollera rikskyrkan o.s.v. En framtid med moderaterna är framtid med låga skatter, har ni hört den visan förut?

Hela den förvirrade budgetdebatten, som ger utrymme för utspel av detta slag, beror naturligtvis på svårigheten att göra en budget med de tidsramar nu gäller med kyrkomöte på fel tider, som beror på övergångsbestämmelserna, som beror på kyrkomötets feighet, att inte gå emot von Ehrenheims egenmäktiga beslut att lägga första sessionen i maj, som beror på att han hade bokat universitetet och kungen på egen hand. Att däremot klandra kungen för detta kaos, tycker jag är att gå för långt!

Göran Wahlström (c) från Linköpings stift tyckte att det vore bra om kyrkomötet hade lite bättre siffror när man gör budget och personalen kunde väl lägga på ett kol. Det blev för mycket för mig, som fick ordet på lite tvivelaktig sätt och gick upp i talarstolen och höll ett brandtal till Kyrkans Hus-personalens försvar. Nu tycker personalen om mig - men det gör

inte Göran (c)!

Moderaternas framflyttning av positionerna ska jämföras med s-gruppen, som denna gång varit otroligt passiv. Det har inträffat tidigare, jag ser det som en intern osäkerhet, brist på direktiv och visioner. Det sägs Torgny Larsson gick och var påtagligt irriterad hela dagen efter Solbergabeslutet och att Ragnar Persenius, (biskop och KO-arkitekt) också varit missnöjd. Detta är andra och tredje handsuppgifter från andra som likhet med mig, beblandar oss med folk och för små sidodiskussioner!

Konstateras kan också att fp gick emot sin egen ledamot i budgetutskottet, vår bräckliga majoritet vad gällde att direkt anvisa 6 miljoner till den teologiska forskningen redan nästa år sprack därmed. Nu kanske det fixar sig i alla fall, men som docenten Sandahl sa: Den enda riktigt positiva nyheten som kunde manglats ut från denna kyrkliga beslutskongress sumpades. En nyhet som innebar en positiv satsning med medial genomslagskraft försattes.

Vad hände då i Uppsala i september 2000?

Jag, tolkar det som att en insikt börjar växa till hos alltfler, att den av biskop Martin Lind lovprisade nästan gudomligt inspirerade kyrkoordningen, var en kyrkoordning för en dröm om en svunnen tid för gårdagens frågor med gårdagens svar. Men man vågar ännu inte erkänna det Att kramaktigt och prestigefullt hålla fast vid och genomföra ett kyrkoval på denna grund, på detta sätt KO anvisar, är att ignorera alla varningssignaler. Det hade gått att bromsa nu! Man tog inte chansen. Jag vet inte hur många jag talat med denna vecka, som förklarat att detta är deras sista period. Nu får andra ta vid. Kan uppgivenheten uttryckas tydligare. Fränt uttryckt. Det hus de byggde kommer att rasa. Men de begriper i alla fall att hålla sig undan när det rasar.

Tack för uppmärksamheten! Nu har jag återvänt till landsbygden och den lugna vardagen i som ordförande Tekniska nämnden. Jag möttes av tidningsrubriker att Svenljungas största företag hotar med att flytta och beskyller kommunen för gangsterfasoner bara för att vi vill att de ska stå kostnaderna för miljökonsekvenserna av deras verksamhet . De vill att vi bygger ett nytt reningsverk och tar hand om deras skit. De lovar visserligen att stå för kostnaderna i efterskott men VA-lagen och miljöbalken är bättre än kyrkoordningen. De fastslår tydligt att den som förorsakar föroreningar ska stå för konsekvenserna. Sådana tankegångar hörde jag aldrig i kyrkomötet!

Kyrkomötet 2001 i Uppsala

Första sessionen 15-18 maj 2000

2001-05-15

Det var inte mycket jag hann med den första dagen. Uppgifter för att lösa avfallshanteringen i Svenljunga kommun gjorde att jag fick avstå från det mesta av gruppmötet på måndagen.

När jag sent omsider steg in i salen bland i den "opålitliga gruppen" trodde jag knappt mina öron. Jag fick lyssna i flera minuter till indignerade inlägg om löftesbrott, dålig respekt för demokratin, otydlighet och svek. Jag tänkte att äntligen har folk fattat vad min motion

handlar om, inte om den framtida avfallshanteringen, utan om minoriteternas fortsatta ställning i kyrkan ...

Men ack, vad jag bedrog mig. Det handlade om Lutherhjälpens framtida ställning och hur den förvandlats till en integrerad del av den svenska kyrkoapparaten. Den som talade mest var f.d. poskaren Britta Olinder, numera Öppen kyrka - för alla (utom oss). Gruppmötets presidium hade tidigare på dagen helt sonika deklarerat för gruppen, att Britta inte fick vara med när valfrågor diskuterades, men i övrigt var en värdig medlem, med alla rättigheter

Gruppen utbildades större delen av dagen av docenten Lars-Olle Armgard om kyrkans syn på homosexualiteten. Han konstaterade det vi vet, "att kyrkan verkar ha ändrat sin syn utan att förklara hur och varför." Det var bra att han sa det, det visar att alla s.k. utredningar och alla pågående samtal egentligen är ett spel för galleriet. Det fick också Anders Reinholdsson, att efteråt citera Pulkingham, som redan på 70-talet sa: "När kyrkan inte går ut i världen, går världen in i kyrkan."

Jag sitter och skriver under universitetskansler Henning Hamiltons storståtliga porträtt här i universitetshuset. Enligt Dag var han en av 1800-talets största skurkar i Sverige. Det är i denna lärda miljö vi håller vårt möte. För en stund sedan delades läronämndens lärda yttranden ut i våra fack. Allt som har med etiska frågor att göra skall utredas, för det är svåra frågor, och vi måste fundera på vad vi tycker, om vi tycker nåt, som ingen annan tycker. Ungefär så kan man sammanfatta de flesta yttrandena. Läronämnden tycker inte att Dags motion om att Svenska kyrkans syn på homosexuell utlevnad skall avgöras nu, utan först då vi funderat färdigt. Resultatet kommer att redovisas till hösten. De känner sig då så säkra på seger att materialet kan läggas fram.

Min motion om minoriteternas fortsatta ställning kommenteras med att samtal är viktigt och nödvändigt, ja förpliktigande. Jag är rädd för att det blir kyrkomötets beslut - men då med innebörden inte förpliktigande samtal. Ärkebiskopens inledningsanförande för en stund sedan uppehöll sig länge vid frågan, dock utan att beröra motionen.

"Jag hoppas på ett trendbrott vid detta kyrkomöte i vårt sätt att hantera åsiktsskillnader, att den splittring vi upplever i viktiga frågor inte är sista ordet, utan ett uttryck för rikedom. Våra ekumeniska samtal ute i världen manar oss att de hem svåra frågor till vår egen arena. Olika kyrkliga traditioner kommer att bestå, hur ska vi uttrycka enheten?" Vad dessa ärkebiskopens maningsord innebär i praktiken vet vi inte. Men de är värda att noteras!

Snart ska vi äta gratislunch i foajén. Kyrkostyrelsen har talat med biskoparna om gudstjänstböckerna. Det verkar som om en taktisk reträtt är i görningen, nya kommittéer kommer nog att tillsättas. Det finns dock en stämning bland somliga att evangelieboksförslaget väl borde kunna antas. Nu gäller det att mobilisera motståndet klart och tydligt på den punkten.

Annars säger många att de är ledsna att Dag, Anders och jag sagt upp oss från jobbet här. Då bli vi glada, och säger att smicker har vi aldrig fallit för. Sen blir vi ledsna när vi tänker på hur Svenska kyrkan mår. Då går vi till Dags rum och då blir vi glada igen!

2001-05-16

Nu är det utskottsarbete för hela slanten. Joakim Svensson och jag talar mest av alla i budgetutskottet, men alla nickar för det mesta och är glada när vi försöker bena upp

budgeten på ett antal miljarder och verksamhets- och årsberättelsens alla nivåer. Det är mycket som är oklart och egentligen är det en övermäktig uppgift att på några dagar tränga igenom allt material. Ja, man kan verkligen fråga sig vad vår närvaro här egentligen betyder. På dessa områden är vi uppskattade och värderade medarbetare, som får mycket beröm. Vi utnyttjas inte bara som "nyttiga idioter" - vi är också duktiga idioter

I går eftermiddag skedde hänvisningen till utskott av de 108 motionerna. Mitt i alltihopa stiger biskop Bengt Wadensjö upp och föreslår att min minoritetsmotion "som är så viktig" inte ska remitteras till Tillsyns- och uppdragsutskottet utan till Ekumenikutskottet. Han tog alla med överraskning och ingen hann riktigt reflektera över innebörden. Nu vet vi att det var biskoparnas gemensamma förslag! Det är svårt att överblicka vad det får för betydelse för behandlingen mer än att den kastas in i ett utskott men många personer med hög profil i alla de beslut som lett oss fram till var vi nu är i kyrkan. I det utskottet sitter Bengt Wadensjö själv med Caroline Krook, Kerstin Bergman, Urban Gibson, Fredrik Sidenvall, Britta Olinder o.s.v. och med Anna-Karin Hammar som sekreterare.

Visst är det märkligt att motionen behandlas i ekumenikutskottet, allra helst som kyrkomötet 1998 med emfas avvisade en motion av Dag med önskemål om ett "inomkyrkligt ekumeniskt program" med motiveringen att ekumenik bedrivs mellan samfund och kan inte användas som begrepp för inomkyrkliga relationer. Men det var då det - nu är det nu! Kyrkomötet har kort minne - eller ibland inget minne alls!

Det står helt klart att hade motionen blivit behandlad i Tillsyns och Uppdragsutskottet hade den fått en mycket mer välvillig behandling av H-O Andrén, Nils Gårder, Elisabet Engberg m.fl. Men kanske är det lika bra att motionen i första hand prövas i "fientlig miljö." Det säger då mer om dess framtida färd och eventuella genomslagskraft.

Jag möter alla slags kommentarer från olika håll i korridorerna från beröm, till "inte trodde jag att du var en sådan mörkerman!

I går drack vi rysk champagne för att fira att Joakim Svensson blivit verkställande direktör i ett bolag, fast det satt hårt åt. I bolagsstyrelsen ställdes nämligen frågan om hans inställning till kvinnliga präster. Detta är ingen skröna utan bokstavligt talat sant, men styrelsen beslutade att trots allt behörighetsförklara honom eftersom han var bäst. Domkapitlet hade säkert haft en annan inställning!

I kväll är det kyrkokonsert med Alice Babs i domkyrkan. Jag tänker gå dit!

2001-05-17

Dagen började med att utskottssekreteraren i vårt utskott hade ont i magen. Han hade ätit en olämplig smörgås. Ja, det är mycket man får i sig på ett möte som detta...

Morgonens gruppmöte innehöll rapporter från hur arbetet i alla utskott skrider fram. Biskop Martin Lind, som ju är svenska kyrkans främsta ridare av trender, har som bekant även han insett att kyrkostrukturen knakar och att valet blir ett fiasko och därför formulerat en omfattad motion om kyrkfolkets delaktighet i beslutsapparaten. Politikerna i utskottet, där

den motionen behandlades, förklarade att de förstod ingenting. Allt är ju utmärkt som det är - och den hemske Lind måste ha tvingat ledamöterna från Linköping att skriva motionen. En kyrka med sådant präst- och biskopsvälde kan vi inte ha.

Ekumenikutskommittén har i dag behandlar min motion om minoriteternas fortsatta ställning i kyrkan. Lite information har sipprat ut.

Ärkebiskopen har deltagit där hela förmiddagen och förklarade att det han sa i sitt inledningsanförande var med anledning av motionen. Han förklarade i utskottet att insikten hos honom blivit allt starkare, att något måste göras. Det är fullständigt orimligt att vi inte kan hantera ämbetsfrågan inom vår kyrka medan vi samtidigt är involverade i ekumeniska samtal med både romerska katoliker och ortodoxa med samma ämbetssyn som minoritetsgrupper inom vår egen kyrka. Han gick så långt att han undrade om inte en slags EFS-modell skulle kunna vara möjlig här hemma. Bengt Wadensjö gör också vad han kan för att driva igenom motionen även om han känner tveksamhet inför vissa formuleringar i yrkandena. Vi får inte göra om samma misstag som på 1800-talet då många grupper stöttes ut ur kyrkan menar han.

Men motståndet är stort i utskottet. Caroline Krook har deklarerat att splittring ibland är av godo. Det var bra att t.ex. Missionsförbundet lämnade kyrkan. I ett senare skede kan man då kanske lättare komma överens.

Kerstin Bergman, Urban Gibson och Sten Lundgren vill heller inte bifalla motionen. Britta Olinder och Bengt Nilsson har ännu inte sagt något - så av de röstberättigade står Fredrik Sidenvall tämligen ensam. Han försöker enligt uppgift med ömsom hot, ömsom smicker att påverka Caroline.

Det intressant är väl trots allt hur mycket hänsyn man tar till K-G. Tipset just nu är det hela kommer att utmyнна i ett tämligen intetsägande betänkande, som Anna-Karin Hammar alltså ska formulera. Utskottet kommer att ge tillkänna vad man menar. På den plattformen börjar vi debatten i höst!

Nu måste jag återvända till mitt utskott. Vi ska hålla på till klockan 21 i kväll. Med anledning av det som stod i Kyrkans Tidning i går att Benny Helgesson erbjudits 500.000 kr för att inte bli domprost i Härnösand gick jag till Lars Eckerdal och frågade om inte jag kunde få något liknande om jag lovade att inte bli domprost i Göteborg.

Han kunde inte lova något sådant! Tyvärr!

2001-05-18

Snart flyger jag hem - men jag kan inte undanhålla er en sammanfattning från Uppsala. I morgon återkommer jag med fullständig rapport och lite utförligare kommentarer. Det tar lite tid att samla sig till en analys.

Kyrkomötet är alltså nu ajournerat. Vi 251 utvalda av de 60,000 förtroendevalda möts igen den 17 september för att gå till beslut och debattera de 80 betänkanden, vi plitade ihop under tre och en halv dagar. De läggs nu ut efterhand på kyrkomötets sida under Svenska kyrkans hemsida.

Kyrkomötet slutade i valfrågornas tecken. S och M ville ha ett extra kyrkomöte i mars för att valresultatet snabbt skulle få genomslag i kyrkostyrelse och nämnder. Övriga höll emot. (Kd

var delat) Det skulle bli ett kyrkomötespolitrukernas möte som elegant ordnade viktiga poster åt varandra i respektive grupp eller parti!

Sen besteg generalsekreterare Leni Björklund talarstolen med en enträgen vädjan till alla att lägga till alla klutar så att inte kyrkovalet går mot ett totalt sammanbrott! Det omöjliga valet visar sig alltmer vara lika omöjligt som vi påstått! Stiftskanslierna överhopas just nu av ofullständiga och felaktiga nomineringsgruppsanmälningar och kandidatlistor som är obegripliga och galna.

Man har kanske inte läst den finstilta bilagan till blankett 11B. Det har jag gjort - den var nämligen felaktig, följde man den, och fyllde blankett 11B i stället för blankett nr 10 (tror jag) blir det nämligen fel. Eller kanske det var tvärtom. Först måste man ju ha fyllt i blankett 3, 6, 7! Ni får ursäkta mig, jag har lite svårt för siffror efter att ha suttit i budgetsutskottet så länge och fördelat ut 1960 miljoner kronor x 3!

Men åter till det omöjliga valet. Det finns också rätt ifyllda blanketter och de ska matas in organisationsregistret - men om alla stift gör det samtidigt under dagtid pajar det! Därför måste nu stiftan lägga allt annat åt sidan och helst jobba nattetid så att registreringarna inte blir utförda samtidigt! Generalsekreteraren uppmanade stiftan att köpa mer personal från lämpliga bemanningsföretag!

Dissidentmotionen blev som väntat av avslagen av utskottet eftersom man inte "köpte" mina yrkanden, men något har hänt med somliga. Hela dagen i går fördes ingående samtal, där ärkebiskopen spelade en stor roll. Bengt Wadensjö drog också ett tungt lass för att något positivt skulle bli resultatet.

Caroline Krook bromsade mest i par med (partikollegan) Urban Gibson (fp). Det är inte lätt för liberalerna att vara toleranta! Vid något tillfälle utbrast Caroline "att begriper ni inte att om vi går med på det här måste de ju kunna prästvigas också!" Hon hade förstått precis rätt! Genom en skickelse infann sig inte Caroline på kvällen när betänkandet (som A-K Hammar gjort något riktigt bra av i storebrors närvaro) skulle justeras utan några nya att-satser formulerades som innebär att kyrkostyrelsen nu skall ta initiativ till en fortsatt dialog. Jag har inte sett den slutgiltiga texten - men den lär dyka upp på nätet när som helst under betänkandena!

Flera tunga personer har tackat mig för motionen inklusive ordföranden, lantgreven von Ehrenheim, Curt Forsbring i läronämnden, laestadianen Birger Palo m.fl. Vad som nu kommer ut av allt detta vet vi ännu inte. Det har hänt något med K-G:s inställning, och det har jag tackat honom för.

Ja, det är en märklig sysselsättning att vara på kyrkomöte. Den största sorgen är POSK. Vi dissidenter möter faktiskt mer respekt och uppskattning från folk (med några undantag) utanför vår egen grupp. Det visar tydligt att POSK inte är längre ett dugligt redskap för kyrkopolitik. Ingenting denna vecka har fått mig att ändra uppfattning på den punkten. När nu valsystelet är som det är och man kan ifrågasätta kyrkomötets legitimitet har vi hamnat i en återvändsgränd. Visst, någonting känns också sorgligt. Vi börjar ju kunna systelet här och det sätt som min motion togs emot, öppnade kanske ett fönster lite på glänt!

Min andra motion om Svenska kyrkans ekumeniska arbete bifölls! Så det kan bli!

Några tankar, en dag efter hemkomsten 2001-05-20:

Egentligen använde jag nog fel ord i min motion. Ordet minoritet leder fel, vi må vara en minoritet bland andra i kyrkan, men det rätta ordet är att vi är dissidenter. Vi har blivit det genom att hålla fast vid kyrkans gamla tro. Vår uppfattning är ingen apart minoritetsuppfattning, som man kan förledas att tro i den svenska miljön. Den är en del av den "ena heliga, allmänliga och apostoliska tron."

Därför tror jag kopplingen till ekumeniken är viktig. Utan det ekumeniska perspektivet ligger kartan fel. Det är säkert en av förklaringarna till ärkebiskopens försiktiga positionsförändring. Han sa det själv, och det finns ingen anledning att säga emot honom. Wadensjös engagemang är mer pragmatiskt. Han skulle inte heller förneka detta faktum. Han vet att svenska kyrkan skulle åderlåtas utan vår kyrkotradition och han är uppriktig i kritiken av politiseringen av kyrkan.

Det var bra att motionen kom till Ekumenikutskottet. En välvilligare skrivning i Tillsyns- och Uppdragsutskottet hade varit en Pyrrhusseger. Nu vet vi var landet ligger, och ett av syftena med motionen har uppnåtts. Att slå in en kil i och klarlägga sprickan mellan politikerkyrkan och dem som alltför länge tigit och som ser att den kyrka de byggde håller på att implodera. Till sist handlar det om kyrkosyn.

Parallellt ser vi hur denna grupp är fullständigt villrådig och saknar idéer och pastorala program. Hanterandet av alla etiska frågor är avslöjande. Där blir det postmodernistiska draget övertydligt. Med den rådande bibelsynen finns ingen möjlighet att tala om en specifikt kristen etik.

Det blir en intressant september-session. Den börjar dagen efter det kollapsade valet. Då börjar det kyrkopolitiska kaoset. Då ställs våra nätverk på det verkliga provet. Våra små rörelser blir lätt surrogat för denna kallelse vi alla har, nämligen ansvaret Kristi kyrka i hela Sveriges land. I alla krig dör många i s.k. "friendly fire," av attacker och skott ifrån de egna leden ... Vi har ingen motståndsrörelse värd namnet - det är en del av tragiken.

Andra sessionen 17 -21 sept 2000

2001-09-17

Kyrkomötet återöppnas i morgon efter ajourneringen. Trötta ledamöter, tyngda av allvaret och nitiskt rösträknande har återsamlats i Uppsala. Var och en har sin berättelse att berätta, om ökat intresse för valet, men minst lika mycket frustration över valsedlar i alla regnbågens färger och om bristen på information.

Men vi vet lika lite som ni hur det egentligen har gått i valet. 90 procent av resultaten inlevererades till valkansliet och sen tog det slut ... Det betyder att utgången av de lokala valen vet vi ganska väl men när det gäller kyrkomötesvalet gäller ännu kvalificerad gissning. Vi har utlovats något slags slutresultat i kyrkomötesvalet i kväll eller i morgon bitti

Hos somliga finns någon slags glädje, men ändå inte, att valdeltagandet ökat till 13-14 procent - för sen tänker man efter att det beror på mobiliseringen av väljare för att hindra

Sverigedemokraterna. Det ställt utom allt tvivel att Sverigedemokraterna är valets stora segrare. Kyrkan har genom sitt märkliga valsystem bjudit in främlingsfientligheten i systemet och gett dem en plats i kyrkans högsta beslutande organ. Det är en direkt konsekvens av direktvalssystemet och det går inte att bortförklara. Eller som docent Sandahl uttryckte det: "Kyrkans har upplåtit sitt territorium för ett krig mellan fientliga makter!"

Anmärkningsvärt är annars moderaternas och centerns stora tillbakagång. POSK håller ställningen nationellt men förlorar stort i Göteborg, kanske 5-6 mandat, av vilka Britta Olinders Öppen kyrka tar två eller tre!

Annars gläds vi över det numera flitigt återberättade exemplet på "valfus" i ett valdistrikt i Småland, där prästens 9-10 åriga son och några kompisar kom till pappa under kyrkkaffet och bad att få låna nycklarna till lekrummet - men i stället gick till vallokalen i stoppade valsedlar i urnorna "för han ville hjälpa pappa med valet." Sonen valde socialdemokraterna och en mycket besvårad pappa hade mycket att förklara för en måttligt road valnämnd! (Som tur var visste inte gossen att valsedlar skall läggas i kuvert!)

POSK-gruppen samlades kl. 13 och försökte känna efter och finna en väg att hantera Britta Olinders utbrytning och analysera valresultatet. Eftersom hon fick sitta med i gruppmötet i våras kom hon som vanligt in genom dörren något försenad och såg glad och förväntansfull ut - men fångades upp och visades på porten eftersom det pågick en livlig diskussion om hennes roll.

Klockan 15 fick hon beskedet att hennes närvaro inte var önskvärd eftersom hon fronderat mot POSK och bildat ett nytt parti. Ännu återstår dock att se hur POSK kommer att behandla hennes nya parti när det nya kyrkomötet öppnas nästa höst! Jag noterar att det finns röster som kommer att acceptera mer än ett valtekniskt samarbete!

Anders R, Dag och jag har redan mentalt bildat "Annandag posk nätverket" d.v.s. vi ser fram emot en annan dag då kyrkan befriad från detta usla valsystem kan välja sitt folk utan inblandning av ockupationsmakten. Vi har börjat fundera över vad som ska sägas och göras i veckan. I morgon är det frågedebatt, och ni kan följa oss på Internet om någon till äventyrs har lust. Minoritetsfrågan kommer inte upp den första dan - men jag har förberett en särskilt yrkande att läggas fram under debatten. Det berättar jag mer om i morgon .

2001-09-18

Nu talas det i kyrkomötets talarstol. Frågedebatten har klarats av. Den utmynnade i stort sett i ingenting, utom att vi nu med anledning av Dags fråga om behörighetsreglerna tillämpas också vid anställning inom SKM, Lutherhjälpen och SKUT, fått svaret, att det är fullständigt självklart och att det också i praktiken tillämpas vid anställningar vid kyrkokansliet. Det var hovrättsrådet Schött (m) som på kyrkostyrelsens vägnar gav detta besked. Att det inte omfattas av beslutet i KO har i praktiken ingen betydelse: "Det är ju fullständigt självklart."

Dag ville också veta vad utbildningsbidragen d.v.s. 4 x 5 000 kr per ledamot under en mandatperiod användes till. Kyrkostyrelsen meddelade genom Marianne Uppmark, att de inte behövde känna till detta, men visste ändå! Jag hann aldrig sansa mig och begära ordet.

Jag skulle naturligtvis frågat om kyrkostyrelsen i framtiden är intresserade nu när Sverigedemokraterna skall få samma utbildningsbidrag utan krav på redovisning...

Men jag talade med engagemang om forskningsstöd till teologin, som jag ställt en fråga om. Jag försökte redan förra året ordna 18 miljoner utslaget på tre år, men frågan har begravts i utredningar. Mer bekymrad blev jag av svaret, som andades att Svenska kyrkan genom bidraget på något sätt ville styra forskningen som sådan!

Många springer runt med lappar med siffror på. Det är valresultat som analyseras. Ännu har vi inte fått någon officiell sammanställning av kyrkomötesvalet - men allt pekar på att Britta Olinder har lyckats peta ut Kerstin Hesslefors ur kyrkomötet och att POSK sammanlagt förlorat minst sex mandat i Göteborg. Ja, så det kan bli, när POSK talar med klaven tunga och i praktiken övergav sin mångfaldslinje. Anmärkningsvärt är moderaternas kraftiga tillbakagång med ca 12 mandat. Mera förutsägbart var centerns tillbakagång med 14 och Kds ökning med 15. (Kd har nog fler mångfaldsmänniskor på sina listor än POSK!) Det siffror jag utgår i från står så här:

Socialdemokraterna	73 + 4	29,3 %
Moderaterna	48 - 12	19 %
Centern	43 - 16	17,1 %
POSK	37 - 1	14,6 %
Kd	24 + 14	9,5 %
Fp	15 +/- 0	5,8 %
Vänsterpartiet	4	1,7 %
Öppen kyrka	3	3 %
Sverigedemokraterna	2	0,8 %
Gabriel	1	0,3 %
Övrig Visby	1	0,2 %

En iakttagelse som kan göras är att den fasansfullt dåliga informationen och hela listsystemet har inneburit att människor har letat efter namn som de känner igen på listorna och struntat i, eller inte begripit partibeteckningarna.

Nu är gudstjänstutskottets alla betänkanden klubbade. Rent allmänt kan sägas att det råder en oerhört avslagen stämning. Få orkar debattera även om centern mobiliserade sina sista krafter att slåss för att de små församlingarna inte ska åläggas den fruktansvärda bördan att behöva fira gudstjänst för ofta, i alla fall inte varje vecka.

I kväll skall vi arbeta till klockan 22 minst med organisationsutskottets betänkanden. Rapporter kommer i morgon. Det kommer bl.a. att handla om löftesbrotten mot Lutherhjälpen men också om nödvändigheten att strama upp svenska kyrkans officiella utlandsarbete. Frågan om rätten att välja församling kommer också behandlas och utmyнна i en utredning!

Min motion om minoriteterna och kyrkofrågan lär inte komma upp förrän på torsdag förmiddag, möjligtvis i morgon kväll. Jag har förberett ett nytt särskilt yrkande för att bejaka ärkebiskopens inledningstal och de tendenser till besinning som återfinns hos somliga ledamöter. Yrkandet bejakar den ekumeniska ansatsen och innebär i korthet att

uppfattningar som grupper i svenska kyrkan delar med ekumeniska partners skall anses legitima också i den svenska kyrkan och att handlingsutrymme skall beredas för dessa.

Annandag posk-rörelsen lever - men de gamla poskarna har redan börjat räkna på vilka man skall söka valtekniskt samarbete med nästa mandatperiod och röster kommer säkert att finnas att också att "Öppen kyrka - en kyrka för alla" utom oss är en möjlig partner. Då kanske POSK spricker!

2001-09-19

Gårdagen slutade med att leg. tandläkaren Jan-Anders Ekelund gjorde ett förtjänstfullt ingrepp utan bedövning, som möttes med ett hörbart stön i hela den politiska församlingen. På några minuter lyckades han i klartext säga att kyrkomötet får skylla sig själv genom att bjuda in Sverigedemokraterna och ge dem en plattform, att direkta val ger dessa möjligheter, att kyrkomötet saknar legitimitet och att kyrkopolitiker som inte går i kyrkan är som tandröta. Nä, det sista sa han inte men han menade det.

Sen läste Dag Sandahl Gustaf Wingren för församlingen, som stöd för Ekelund ... Alla teg därefter och sen var dagen slut och vi sjöng en psalm "om att i Guds tystnad får vi vara" ledd av frimuraren och kontraktsprosten Åkerlund.

De flesta betänkanden klaras av i rask följd. De är favoriter i repris, Jag föreslog vaktmästarna skulle köra förra årets debatt i repris på monitorerna - ingen skulle märka något. Vi lyckades också votera en gång om biskoparnas ställning i kyrkomötet och precis som vanligt begrep ingen ordförandens instruktioner och kaos utbröt och biskoparna har fortfarande ingen rösträtt. Det tycker jag inte heller de ska ha eftersom det devalverar biskopsämbetet att göra dem till kongressledamöter. Naturligtvis ska vi förstärka läronämnden i stället och ge den vetorätt!

En annan Dag Sandahl i rollen som den erfarne statsmannen har presenterat sig med eftertyck på detta möte. Han börjar mer och mer likna en James Baker i rollen som den erfarne och eftertänksamme. Hans motion om en kyrkoombudsman rörde om rejält i grytan framförallt hans tydliga exempel på hur det är de kvinnliga kyrkoherdarna som mobbas i vår kyrka av maktfullkomliga gubbar och kyrkopolitiker. Det blev en bra debatt om utfrysning och maktspråk - men någon ombudsman ville man inte ha. Det tyckte bara biskop Bengt Wadensjö och en handfull obundna!

Sen läste Dag Moltman för kyrkomötet. Dag tyckte i frågan om kyrkan och homosexualiteten att det är bättre att säga som det är. Frågan ju redan avgjord eftersom "folkkyrkor är oförmögna att stå emot folkmajoriteter". Teologin har förvandlats till teologteknik med syfte att hitta utvägar. Det tycket inte Caroline Krook om. Hon förklarade att teologiska kommittén seriöst behandlar frågan. Tyvärr är den inte klar, men man strävar efter en gemensam skrivning. Mest sensationellt var nog att hon flaggade för att det kanske inte blir någonting. Den andre biskopen i kommittén Biörn Fjärstedt förklarade kryptiskt att man brottas med "vad som är teologiskt möjligt att säga", vad det nu betyder.

Jag har inte släppt taget om de 18 miljonerna till forskningen. En möjlighet öppnade sig eftersom kyrkostyrelsen är ledsn att vi i budgetutskottet tagit bort ca 40 miljoner förfogandemedel, som var otydligt beskrivna i budgetskrivelsen.

Nu har man presenterat ett PM med förklaringar och jag har förhandlat med Leni Björklund och Levi Bergström m.fl. att jag stöder detta och kommer att tala för det om den 18 miljonerna, som nämns där, ligger fast till forskningen.

Fortfarande är tipset att minoritetsfrågan kommer upp i morgon bitti, men kanske sent i kväll. Det ska bli intressant att se hur posk-modernisterna ställer sig. Vi håller ju oss också med posk-kärringar, som någon glad läsare påpekade i ett mail till mig.

2001-09-20

Så kom det då upp till slut. Betänkandet om minoriteternas fortsatta ställning i Svenska kyrkan behandlades i går kväll. Dagordningen kastades om för att ärkebiskopens skulle ha möjlighet att närvara och jag fick ca 30 sekunders mental starttid.

Det är oerhört svårt att sammanfatta den debatt som följde efter mitt inledningsanförande, där jag försökte föra frågan vidare genom att hänvisa till det ekumeniska sammanhanget med förhållningssätet att uppfattningar som delas med ekumeniska partners också skall anses legitima och beredas handlingsutrymme i vårt svenska sammanhang. Dag hakade på, även Fredrik Sidenvall och Lars Edvardsson stämde in, liksom lestadianen Birger Palo. Ärkebiskopen var trött, men upprepade i sak ungefär det han sa i våras. När Persenius biträdde kom frågan om att handla om kyrkan som gudstjänstgemenskap men han gav ett försiktigt bifall till de metoder jag anvisade och att mina nya yrkanden mycket väl skulle kunna ligga till grund för fortsatta samtal.

Dag namngav i sitt anförande de ca 10 ledamöter som i Kyrkans Tidning angivit att de ville skärpa Kyrkoordningens regler för de s.k. kvinnoprästmotståndarna. Det lockade fram Urban Gibson (fp) som förklarade att han inte ville ha flera Solberga-fall, vad det nu betyder och att han aldrig fattat varför vi inte kan erkänna varandra och fira nattvard tillsammans och hur vi kan upprätthålla våra uppfattningar. Det gav mig möjligheter att förklara och men också markera att tiden håller på att rinna ut. Jag fick tillfälle att säga att det inte är jag som ändrat mig, det är kyrkan. Jag är döpt och konfirmerad, prästvigd i kyrkan. Jag är kyrkoherde, men och om jag sa upp mig från min tjänst på måndag, ångrade mig på tisdag och sökte tjänsten igen skulle jag inte vara behörig. Jag inbjöd biskop Eckerdal att komma på tisdag kväll till Mjögback och förklara och utlovade mycket folk i kyrkan!

Många har efteråt förklarat att de uppskattade diskussionen som de upplevde som ett meningsfullt samtal som berörde dem på många plan. Det var påfallande tyst i plenisalen och det bekräftades till slut när spänningen släppte och halva salen började skratta, mer eller mindre öppet, när den 75 årige Eskil Jinnegård (c++) trosskyldigt som vanligt gick upp för att berätta hur det är hemma på Västgötaslätten. Hans ordval blev inte riktigt lyckat (eller mycket lyckat!) Han sa ungefär så här. "Ett tag hade jag två kvinnor och en man där hemma - och det va bra och sen hade jag två män och en kvinna och det var också bra." Det föranledde någon att teaterviska: "Karlín har kommit in på fel betänkande. Samlevnadsfrågorna behandlade vi ju igår!"

Jag begärde till slut rösträkning så att namnen kan publiceras t.ex. i SPT och för att ställa folk inför ett avgörande. Hela 37 personer stödde mina yrkanden, 12 avstod, och resten röstade med utskottet, som ju säger att ska samtalet fortsätta.

Det mest anmärkningsvärda är kanske att ingen yrkade avslag på utskottets hemställan. Efteråt har mängder med människor kommit och avgett röstförklaringar och tackat för debatten. Vad det betyder, vet jag inte, men uppenbarligen berörde diskussionen många.

Hela förmiddagen i dag har det diskuterats minröjning och vapenhandel. Somliga var för andra var emot och jag avstod. Mest imponerad var jag propositionsordningen i kontrapositionen, som kommer att ta en tredjedels sida i protokollet.

Min motion om ekumeniken gick naturligtvis igenom. Om budgeten på 1,9 miljarder ska vi rösta i kväll. Jag är för!

Till det mer minnesvärda är också att POSK-gruppen uttryck sin tacksamhet till oss före dettingar. Vi fick stå upp och de andra applåderade. Det var vackert! S-gruppen har också avtackat sina avgående ledamöter. De fick motta var sin bibel signerad av Göran Persson. Det var ännu vackrare!

PS

Valfusket i staden med slottet intill Öland var betydligt allvarigare. Även 9-åringar vet att röstsedlar skall stoppas i kuvert. De var inte heller socialdemokrater, som tidigare felaktigt uppgivits utan poskare. Varför de bara röstade i stiftsfullmäktigevallet är kanske mer förvånande!

2001-09-21

Ärkebiskopen har nu offentligt utfäst sig att tända ett ljus för Dag Sandahl i domkyrkan. För att inte Dag ska stå där ensam har också jag bidragit 5 kr till ett andra ljus!

Kyrkofondsledamoten Dag Sandahl vars kunskaper i ekonomi inte är fullt lika stora som i teologi och pedagogik lyckades nämligen i budgetdebatten förklara att det vi faktiskt talade om, de så kallade förfogandemedlen, handlade om 5 kr per kyrkotillhörig i en budget på 1,9 miljarder. Han betalade omgående till ärkebiskopen sin del. Därmed backade han upp ett yrkande från mig (och Ann Berg) om höjning av beloppet på 40 miljoner på tre år. Efter en längre debatt, där Dags pedagogiska grepp inte skall underskattas vann förslaget bifall även om det satt hårt åt. Snart brinner ljusen i domkyrkan.

Dessa sista skälvande timmar går vi runt bland människor som ler så snällt och förklarar hur duktiga vi är. Vi visar vår allra snällaste och godmodiga sida och ler tillbaka.

Ännu har dock ingenting fått oss att anse att det beslut vi fattade att lämna av principiella skäl är fel. Det är ju faktiskt så att detta är den enda väg vi inte prövat. Om några timmar klubbas det sista betänkandet. Nästa år är den fullständiga partipolitiseringsen konsekvent genomförd. Hoppas någon tänder ljus i domkyrkan då också.

Anförande med anledning av Ekumenikutskottets betänkande Eu 2001:6

Det finns en brist i min motion, som gör att den lätt missförstås. Jag använder ordet minoriteter i Svenska kyrkan – men lyfter man ögonen och anlägger ett allmänkyrkligt perspektiv blir saken helt annorlunda.

Redan Hagge Geigert uttryckte detta på sitt mästerliga sätt. När han avtackade Bertil Gärtner som biskop sa han: "Jag har aldrig förstått mig på din märkliga minoritetsuppfattning om kvinnliga präster, som du delar med miljontals kristna i vår värld."

Det är detta min motion handlar om. Att de trosuppfattningar som är en del av det allmänkyrkliga arvet och som delas och upprätthålls av grupper inom Svenska kyrkan och delas av ekumeniska partners ska erkännas som legitima också i vår kyrka.

När tveksamheter om Svenska kyrkans sätt att hantera ömtåliga trosfrågor ger sig till känna möts detta numera mest med nedlåtande suckar: "Debatten är ju avslutad och saken avgjord."

Men i det internationella perspektivet ser kartan annorlunda ut. Kring många av de frågor som i Sverige anses avgjorda eller på väg att avgöras pågår en mycket ömtålig och känslig debatt.

Jag tänker inte bara på ämbetsfrågan utan också på frågorna om utlevd homosexualitet och det inklusiva språket. Över hela världen brottas kyrkorna hur de ska hålla samman med sådana kontroversfrågor på agendan. Kyrkornas Världsråd upplever den största krisen i sin 50-åriga historia p.g.a. av detta, som Bo Brander visat i sitt forskningsarbete.

Specialkommissioner är tillsatta för att förhindra att KV splittras eftersom de ortodoxa kyrkorna med sympatisörer i många läger, känner sig överkörda av den protestantiska majoriteten.

Ett viktigt möte ägde rum i Kairo i slutet av oktober förra året. Man trevar efter att hitta ett sätt att komma åt kärnfrågorna och förhindra splittring. En sak slogs fast med eftertryck vid mötet: Minoriteters rätt att inneha, framföra och leva sina åsikter. "Det är inte bara den ortodoxa som upplever sig själva att befinna sig i en minoritetsposition utan också andra grupper kommer att förbli minoriteter", heter det i paragraf 4.10. Omedelbart efter i 4.11 slås det fast: "Minoriteterna har rätten att markera sin opposition till en praxis och få sin samvetsgrundande opposition respekterad."

Den ortodoxa hållningen i de brännande frågorna framställs inte som ett alternativ utan som en självklarhet i enlighet med den allmänliga kyrkans egentliga väsen. Den är förpliktande även för alla samfund och trostraditioner. Varje medlemskyrka utmanades att reflektera över, "hur den bevarar och uttrycker sin tillhörighet till den ena heliga, allmänliga och apostoliska kyrkan".

Hur svarar vi på den frågan? Inte bara i ord utan i handling. Det är det min motion handlar om. Det är bra att läronämnden och utskottet hänvisar till Charta Oecumenica, som uttrycker liknande tankar: Det som gäller mellan kyrkorna bör råda i de inomkyrkliga relationerna

Ärkebiskopens inledningsanförande i våras visar att han tagit intryck av detta och vill ta sitt ansvar. Det är ett oerhört positivt tecken. Hans anförande är helt i linje med den ekumeniska ansatsen som är rådande i Kyrkornas Världsråds krisarbete, där mångfalden utgör den utmanande förutsättningen för verklig gemenskap och där av makten påtvingad enhet utgör den sämsta förutsättningen för bestående gemenskap. Det skär sig mellan det ekumeniska synsättet och vårt svenskkyrkliga sammanhang.

Svenska kyrkan kan inte tala med kluven tunga. Det borde vara självklart som medlemskyrka i Kyrkornas Världsråd att minoritetsgrupper möts med den i internationell ekumenik hävdade respekten och att dessa grupper ges handlingsutrymme.

År 1993 formulerades dessa tankar i dokumentet "Kyrka Ämbete Enhet". Där står att tanklös avskärmning och utstötning inte är möjlig i kyrka för teologiskt grundade uppfattningar och att samexistens är möjlig om viljan finns. Vår kyrka valde som bekant en annan väg. Min

förhoppning är därför att vi i ljuset av de ekumeniska strävandena stannar upp och besinnar oss.

Jag anser att utskottets hemställan inte fullt ut uttrycker detta förhållningssätt, och vill därför yrka bifall till ett särskilt yrkande:

att den ekumeniska förpliktelsen till dialog och samtal, då splittring hotar, också bör råda i de inomkyrkliga relationerna.

att de trosuppfattningar, som är en del av det allmänkyrkliga arvet och som delas och upprätthålles av grupper inom Svenska kyrkan och ekumeniska partners, erkänns som legitima också i Svenska kyrkan.

att Kyrkostyrelsen ges i uppdrag att lägga fram förslag till samarbetsregler som säkerställer dessa gruppers hemortsrätt och handlingsutrymme i Svenska kyrkan i väntan på och i arbetet för Kyrkans synliga enhet.

Yngve Kalin

Omröstningsresultat:

Omröstningen utföll så att Ekumenikutskottets betänkande, som innebär att "Kyrkomötet ger kyrkostyrelsen i uppdrag att, på det sätt Kyrkostyrelsen finner bäst, ta initiativ till samtal, som ett led i arbetet på fördjupad delaktighet". fick 185 röster, 12 avstod och 37 stödde mitt yrkande.

De 37 som röstade för mitt yrkande var:

Anna-Lena Arousell Berglund, Uppsala; Lennart Åslid, Linköping; Åke Utterberg, Linköping; Lennart Tildemyr, Linköping; Juhanni Rantanen, Skara; Inger Dafgård, Skara; Per Lindberg, Skara; Gunvor Torstensson, Skara; Ingrid Johansson Fjellman, Strängnäs; Lars Ekblad, Strängnäs; Birgitta Wrede, Strängnäs; Göran Östling, Strängnäs; Kjell Dahlgren, Västerås; Kristina Lundgren, Västerås; Kerstin Jansson, Västerås; Kerstin Kedvall, Växjö; Dag Sandahl, Växjö; Sten Johansson, Lund; Lars-Ivar Ericsson, Lund; Martin Cruce, Lund; Eva Forssell Aronsson, Göteborg; Anders Reinholdsson, Göteborg; Alf G. Johansson, Göteborg; Fredrik Sidenvall, Göteborg; Lars Edvardsson, Göteborg; Hans-Olof Hansson, Göteborg; Joakim Svensson, Göteborg; Yngve Kalin, Göteborg; Carina Etander Rimborg, Göteborg; Jan-Anders Ekelund, Göteborg; Ann-Marie Nylander, Göteborg; Tomas Lång, Luleå; Birger Palo, Luleå; Gunnar Strömbäck, Luleå; Staffan Beijer, Visby; Susanne Fredborg, Stockholm; Bertil Persson, Stockholm